

అహ్మదులు

సయ్యద్ హజ్రత్ అమీరుల్ మోమినీన్ అయ్యదహల్లాహ్ తాలా బిన్ ద్రిహిల్ అజ్జీస్, అల్లాహ్ తాలా దయతో క్షేమంగా యున్నారు. (ఆల్ హందులిల్లాహ్)

జమాత్ సభ్యులు మజూరె అస్వర్ గారి ఆయురారోగ్యముల కొరకు, ఉన్నత అశయ సాధనాల కొరకు, వారి ప్రశ్నేక రక్షణ కొరకు దుఱలు చేయగలరు. అల్లాహ్ తాలా మజూర్ ను అనుక్షణం రక్షించుచూ దైవదూతలతో సహాయ, సహకారములు అందించుగాక! (ఆమీన్).

اللَّهُمَّ أَيْدِلْمَامَنَّا بِرُوحِ الْفُلْسِ
وَبَارِكْ لَنَا فِي عُمْرٍ وَأَمْرٍ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَعَلَى عَبْدِهِ الْمَسِيحِ الْمَوْعِودِ
وَلَقَدْ نَصَرَ كُمَّ اللَّهُ بِيُنْدِرٍ وَأَنْتُمْ أَذْلَلُهُ (آل ఇమ్రాన్: 124)

సంపాదకులు:

సయ్యద్ రసూల్
నియాజ్
ఉపరంపాదకులు:
ముహమ్మద్
అక్బర్

www.akhbarbadrqadian.in

08 అక్టోబర్ 2020, 20 సఫర్ 1442, హి.ఫ., 08 ఇఖా 1399, హి.ష.

దుఱలు, ప్రాయశ్చిత్తంలు చేసుకొనుము, ధాన ధర్మాలు చేయుము. ఘలితముగా దేవుడు కూడ నిన్న కనికరించును.

ఉపదేశము: హజ్రత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్ లాం

నా దృష్టిలో ప్రభుత్వ విధి విధానాలకు వ్యతిరేకముగా నడుచుకోవడం ద్రోహమన బదుతుంది. ఇది చాలా భయంకరమైన తప్పిదము. కానీ సద్గుణాలు, మర్యాద, ప్రాంత ఆచార వ్యవహర ములు, ధార్మిక కట్టుబాటును గూర్చి తెలిసిన వ్యక్తులను అధికారులుగా నియమించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత. మొత్తానికి మీరు మాత్రం చట్టాలకు అనుగుణముగా నడుచుకోగలరు. అపై మీ మిత్రులకు, పొరుగువారికి ఆయా చట్టాల ప్రయోజనాలను గూర్చి తెలియపర్చుము. నేను హదే హదే తెల్పునదేమనగా ఇదే దుఱలు చేయునట్టి మంచి సమయం. అంటువ్యాధులు పంజాబ్ వైపు మళ్ళు తుస్తులు తెలుస్తుంది. కావున ప్రతి ఒక్కరు జాగరుకులై వివేకముతో దుఱలు చేయవలెను అదే విధముగా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవలెను. దైవాక్రోషానికి గురైనచో ప్రాయశ్చిత్తం అట్టి దైవాక్రోషం నుండి కాపాడలేదని పవిత్ర ఖుర్జాన్ తెల్పుచున్నది.

అందుకే దైవాక్రోషం వచ్చి ప్రాయశ్చిత్తపు ద్వారాన్ని మూసివేయుటకు ముందే ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోగలరు. ప్రాపంచిక చట్టాలకు అంతగా భయ భ్రాంతులకు గురైనప్పుడు మరేకారణం చేత దేవ చట్టాలకు భయపడడం లేదు. ఆపద నెత్తిపై పడినచో దాని ఘలితాలను కూడ చవి చూడవలసి వస్తుంది. ప్రతి ఒక్కరు తహజ్జర్లో మేల్కొసుటకు ప్రయత్నించాలి. ఐదు

వర్యాయల నమాజ్లో కూడ దుఱయే ఖునూత్ ను పరించగలరు. దేవుని కోపానికి గురైయే అన్ని చెడు పనులను విడనాడుము. ప్రాయశ్చిత్తం అనగా, అన్ని చెడులను, దేవుని ఆగ్రహానికి గురి చేయు పనులను పూర్తిగా వీడి, ఒక స్వచ్ఛమైన మార్పును సృష్టించుకొని, మంచితనంలో ముందరుగు వేయాలి, ధార్మికతను అలవర్పుకోవాలి. ఉన్నత విలువలను ఆపాదించు కోవాలి. వాటి వలన కూడ దేవుని కరుణ కరుస్తుంది. మానవ విలువలను వెరుగువర్చుకోవలేను. కోపగించుకోకూడదు. సభ్యత సంస్కరములు వాటి స్థానములు తీసుకోవలేను. గుణగణాలను చక్కదిద్దు కుంటూనే శక్తి స్థాయిల మేరకు దాన ధర్మాలు చేయవలెను. యుత్జిమూన త్తామా అలా మాబ్హిహి మినీకీన్ వ యతీమన్ వ అసీర (దహర్: 9). అనగా దేవుని ప్రీతి కొరకు నిరాశ్రయులకు, నిర్మాగ్యులకు, శ్రద్ధలకు భోజన సదుపాయాలు కల్పిస్తుంటారు. అపై మేము ఇది కేవలం దేవుని ప్రీతి కొరకే చేస్తున్నాము, భయంకరమైన రోజుకు భయపడుచున్నాము అని తెల్పుకుంటారు. సారంశ వేమనగా, దుఱలు, ప్రాయశ్చిత్తంలు చేసుకొనుము, ధాన ధర్మాలు చేయుము. ఘలితముగా దేవుడు కూడ నిన్న కనికరించును.

(మల్యాజ్ సంపుటి 1, పుట 192, ప్రమరణ భాద్యాన 2018).

ఏ ప్రత్యేకతలలో కూడ ఇతరులు మనలను అధిగ మించకూడదని మీరు నిర్ణయించుకోవాలి.

రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కాలంలో ఒకసారి హజ్రత్ అబ్బాబకర్ రజి మరియు హజ్రత్ ఉమర్ రజిల మధ్య గొడవ జరిగింది. ఆ గొడవ తరువాత వారు ఎవరి ఇంటికి వారు వెళ్ళినప్పుడు ఒకవేళ ఈ విషయం మరొకరి ద్వార రనూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు తెలిసినచో మాజూర్ (స) బాధ పడుతారనిమనస్తు అందోళనకు గురికాసిగింది. ఘలితముగా వెంటనే వారు రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సన్నిధికి చేరుకొని ఓ రసూలుల్లాహ్! ఈ రోజు అబ్బాబకర్ రజికు నాకు గొడవ జరిగినందుకు నా బాధ కల్పుతుంది ఆని విన్నవించుకున్నారు. ఈ విషయం తెలియగానే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు కోపం వచ్చింది. ఆ కోపంలోనే

మాజూర్ (స) అతనిని ఇబ్బంది పెట్టకుండా మీరు ఉండలేరా మీరు ఇస్లాం వ్యతిరేకిస్తున్నప్పుడు వారు నన్ను విశ్వసించారు, నాకు సహకరించాడు అని విచారించారు. అందుకు హజ్రత్ ఉమర్ రజి క్షమాపణలు కోరుచుండగానే మరోవైపు హజ్రత్ అబ్బాబకర్ రజి మనస్సులో ఒకవేళ ఉమర్ నాగురించి ఏదేని చెప్పురాని విషయం రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారి సమాజ్ వలే ప్రజలకు జోహర్ మరియు అసర్ సమాజ్లో వత్తిని వజ్జెతూన్ ను పరించుచుండగా నేను విన్నాను. మాజూర్ (స) పలె మధురముగా పరించువారిని నేను మరొకరిని చూడలేదు.

(12వ పేజీలో చదువగలరు.)

పవిత్ర ఖుర్జాన్

బాధ నలు

يَا إِيَّاهَا الَّذِينَ آمَنُوا
حُذُوا حِذْرَ كُمْ
فَانْفِرُوا إِثْبَاتٍ
أَوْ اَنْفِرُوا اَجْمِيعًا

అనువాదం: ఓ విశ్వాసులారా! మీ రక్షణ సామాగ్రిని ఏర్పాటు చేసుకోగలరు, అందుకోసం చిన్న చిన్న బృందాలు గానైన, పెద్ద పెద్ద బృందాలుగానైన బయలు దేరుము. (నిసా: 72)

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం

బాధ నలు

ఆచ హజ్రత్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జోహర్ మరియు అసర్ సమాజ్ చదువించుప్పుడు అప్పుడప్పుడు ఒక్కాక్క సూక్తి మాకు వినిపించేది:

హజ్రత్ అబూ మంగుర్ ఇలా తెల్పినారు: ఆచ హజ్రత్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జోహర్ మరియు అసర్ సమాజ్లో మరియు అసర్ సమాజ్లో ఖుర్జాన్ మజీద్ పరించేవారా? అని నేను హజ్రత్ ఖబ్రాబ్ రజి బిన్ అరత్ను ప్రశ్నించగా, వారు అవును అని సమాధానం ఇచ్చారు. మాజూర్ (స) పరించిన విషయం నీకు ఎలా తెలుసు? అని నేను వారిని మరల ప్రశ్నించగా, మాజూర్ (స) గడ్డం కదులుతుండగా తెలుసుకున్నాను అని సమాధానం ఇచ్చారు.

అబూ ఖత్రాబ్ ఇలా తెల్పినారు: దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జోహర్ మరియు అసర్ సమాజ్లలో మెదటి రెండు రకాతులలో ఘాతిహాత

సంపాదకీయం:-

వ్యాసం: దైవ మార్గములో భర్మ చేయడం.

వ్యాసకర్త: హోలాన అతావుల్ ముజీబ్ రాషిద్

(ఇమాం ముస్లిమ్ ఫజల్ లండన్)

(గత సంచిక తరువాత) అత్యంత ఆపద, కప్పాలు ఎదురైన సమయంలో కూడ తమ నిత్యవసరాలను కూడ త్యాగం చేస్తూ దైవమార్గంలో భర్మచేయుటకు సిద్ధపడడం సాధరణమైన విషయం కాదు. ఇలాంటి అనంభ్యాకమైన ఉదాహరణలను అహ్మదియ్య చరిత్రలో అనేక చోట్ల లభించును. హాజిత్ భాజి ముహమ్మద్ యూసుఫ్ (ర) పేషావర్ గారు హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం కాలంలో చోటు చేసుకున్న ఒక ఘుటనను ఇలా తెల్పిరి. “వజీరాబాద్కు చెందిన పేక్ వంశీయులలో ఒక సవయవకుడు మరణించెను. వారి తండ్రి సమాధి భర్మలకోసం రెండు వందలు సేకరించుకొనెను. హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం సత్రమునకు కావలసిన భర్మ కోసం ప్రకటణ చేసిరి. వారికి కూడ ఒక లేఖ అందింది. వారు వెంటనే డబ్బు పంపుచూ హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం గారికి ఇట్లు ప్రాసిరి. నా యివపుత్రరత్నం ప్లెగ్ వ్యాధి సోకడం వలన మృతి చెందెను. అతని సమాధి భర్మల కోసం రెండు వందల రూపాయలను నేను జమా చేసినాను. వాటిని మీ సేవలో పంపుచున్నాను. నా కుమారుడిని అతని దుస్తువులలోనే సమాధి చేయుచున్నాను.” (రిసాల జహార్-ఏ- అహ్మద్ పుట 70-71 ప్రచురణ 30 జనవరి 1955)

ఏ వ్యక్తికేన వారి జీవితంలోనే ఇకపై మీరు చందా చెల్లించవలసిన అవసరం లేదని తెల్పు నందర్భము ఎదరవడం సాధ్యమేనా? . సాధారణముగా ఇది సాధ్యము కాదని అందరికి తెలుసు. ఎందుకనగా జమాఅత్ అవసరాలు, ప్రణాళికలు రోజురోజుకు పెరిగిపోతునే ఉంటాయి. కాని వాస్తవమేమనగా, జమాఅత్ చరిత్రలో ఒక ఇలాంటి సందర్భము ఎదురైన వ్యక్తి మనకు కనిపించును. అది కూడ అతని అసాధారణ, అమితమైన, నిస్యార్థ త్యాగాలను చూసి హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం వారితో ఇకపై మీరు చందా చెల్లించవలసిన అవసరం లేదని తెల్పిరి. ఈ సజ్జనులు హాజిత్ డా॥ భలీఫ్ రషీదీద్హిన్ (ర) గారు. పీరిని గూర్చి హాజిత్ ముస్లైహ్ మౌవూద్ (ర) ఇలా తెల్పిరి. వారి ధన త్యాగములు ఎంతటి స్థాయికి చేరినవనగా, హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం వారికి ఇకపై మీరు ధనత్యాగము చేయవలసిన అవసరం లేదని ప్రశంస పత్రమును కూడ అందించిరి. హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం గారిపై గుర్దాస్ పూర్ వ్యాజ్యం కొనసాగుచున్న కాలము నాకు బాగా గుర్తున్నది. ఆ సమయంలో డబ్బుల అవసరం చాలా ఉండెను. భర్మలు పెరుగుచున్నందున హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ (ఆ) ప్రకటించిరి. సత్రము రెండు ప్రాంతాలలో కొనసాగుచున్నది. ఒకటి భాదియాన్లో మరొకటి గుర్దాస్ పూర్ లో ఇవియే కాకుండా కోర్టు భర్మలు కూడ గలవు. కావున మిత్రులు చందాల వైపు శ్రద్ధచూపుమని ప్రోత్సహించిరి. ఆ ప్రోత్సహం డాక్టర్ భలీఫ్ రషీదీద్హిన్ (ర) గారి వరకు కూడ చేరింది. దైవికముగా వారికి ఆ రోజే 450 రూపాయలు వేతనముగా అందినది. వెంటనే వారు వేతనం మొత్తమును హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం సేవలో పంపిరి. ఒక మిత్రుడు కొంత ఇంటి భర్మల కోసం తీసుకొనుమని సలహా ఇష్గా, వారు “ దేవుని అవతారుడు దైవ మార్గంలో ధనత్యాగము చేయుమని ఆదేశిస్తున్నప్పుడు ఎవరి కోసం నిలువచేయాలి. ” అని సమాధానం ఇచ్చిరి. మొత్తానికి డా॥ గారు దైవ మార్గంలో భర్మ చేయు విషయంలో చాలా ముందుండేవారు. అందుకని హాజిత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం వారిని నిలువరించదలచిరి. ఇకపై మీరు ధన త్యాగము చేయవలసిన అవసరం లేదని వారిని ఒప్పించవలసి వచ్చింది.

(అల్ ఫజల్ దిన పత్రిక, జనవరి 11, 1927.)

మరుమల ధన త్యాగాల ప్రస్తావన కొనసాగుచున్నది. వాస్తవమేమనగా జమాఅత్ మహిళలు కూడ ధన త్యాగములో పురుషులతో సమానంగా, కొన్ని సందర్భాలలో పురుషులను అధిగమించి కూడ త్యాగాలు చేసిన సందర్భాలు కలవు. ముస్లిమ్ నిర్మాణంలో పురుషులు వారి జేబులను భాశి చేసినట్లుగా, వారి నెలసరి జీతాలను మూసిన కవర్లో చందాలుగా చెల్లించినట్లుగా అంతటి విలువైన ఆభరణాలకు వారి దృష్టిలో ఏ మాత్రం విలువలేనట్లుగా మహిళలు కూడ వారి ఆభరణాలను, సగలను అంతే అభిమానంతో చందాగా చెల్లించిరి. తమ వివాహ ఆభరణాలు గల దబ్బాలను కూడ భలీఫ్ గారి పాదాల సన్నిదిలో సమర్పించిరి.

నేను నా కన్నులతో పీక్షించిన దృష్టాలకు సాక్షం నిలుస్తున్నామన్సప్పర్లో బైతుల్ పుతుహ్ లండన్ విషయంలో ప్రకటణ చేయగా, ప్రేక్షకులలో ఉన్న ఒక సవయవకుడు లేచి ముందుకు వచ్చేను. అతని చేతిలో ఒక కవర్ ఉంది. ఆ కవర్ను అతడు అందిస్తూ కొద్ది క్షణాల క్రితమే నాకు గత మాసపు జీతం లభించింది. నేను ఆ కవర్ను తెరచి చూడలేదు. ముస్లిమ్ గూర్చి ప్రకటణ విన్నాను. కావున ఈ మూసి ఉన్న కవర్ను అలాగే మీకు అందిస్తున్నాను అని తెల్పిరి.

అదే సమావేశంలో గల మరొక సవయవకుని స్వార్థి కూడ మరచిపోలేనిది. ధర్మమునకు ప్రాపంచికముపై ప్రాధాన్యత నిచ్చెదనను నానుడికి అద్భుత ఉదాహరణ. ప్రకటణను విన్న తరువాత వేదికపైకి చేరుకొని ఒక కవర్ను అందిస్తూ ఇలా తెల్పిరి. కొన్ని రోజుల తరువాత నా వివాహం జరుగబోవుచున్నది. వలీమా కోసం 500 పొండ్లను దాచుకున్నాను. దేవుని గృహము నిర్మించాలన్న ప్రకటణను విన్న తరువాత వలీమా ఏర్పాట్లు అల్లాహ్ తాలా ఏదో విధముగా చేయును, ధార్మిక సేవను పొందు భాగ్యమును చేజార్పుకోవద్దనే ఆలోచన తట్టింది. నా తరువున ఈ మొత్తాన్ని ముస్లిమ్ నిర్మాణం కోసం స్వీకరించండి అని విన్నవించిరి.

అదే సమావేశానికి చెందిన మరొక అద్భుత విశ్వాసభరిత సన్నివేశం కూడ గలదు. ముస్లిమ్ నిర్మాణం కోసం చేసిన శుభప్రదమైన ప్రోత్సాహ సందర్భముగా వాగ్దానాల పట్టికను చూడగా, అందరి కన్న ఎక్కువగా ఒక మహిళ వాగ్దానం చేయడం కనిపించింది. నేను నా ఉపన్యాసంలో ఆ మహిళ పేరును ప్రస్తావిస్తూ, పురుషులకు శ్రద్ధ కల్పించుచున్నాను. వారి పొరుషం మేల్కొల్పుచున్నాను. ఒక మిత్రుడు ఆ మహిళ వాగ్దానం 10,000 పొండ్లకు పోటిగా 15,000 పొండ్ల వాగ్దానం చేసెను. ఇంతలోనే ఆ మహిళ నుండి ఒక చిట్టి వచ్చింది. అందులో వారు తమ వాగ్దానమును 20,000 పొండ్లకు పెంచుని కోరడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని నేను ప్రస్తావించగా ఆ మిత్రుడు వెంటనే తన వాగ్దానంను 21,000 పొండ్లకు పెంచుని తెలుపెను. విశ్వాసుల పురుగుపండింలో ఇదొక విశ్వాసపూరిత దృశ్యం. ఇప్పుడు ఏమి జరుగబోతుందో చూద్దామని అందరు ఎదురు చూడసాగిరి. ఇంతలోనే ఆ మహిళ నుండి మరొక సందేశం అందినది. ఆ సందేశం పురుషులందరిని కట్టిపడేసింది. వారు ఇలా సందేశం పంపిరి. ఇలా వాగ్దానాలను పెంచుకుంటూ పోవడం సరైన పద్ధతి కాదు. చివరిగ

జూమా ప్రీసంగము

అల్లాహ్ తాలా ఖుర్జీన్ మజీద్ లో ఈ విధముగా తెల్పుచున్నాడు. అల్లాజీనా ఇస్తజాబూ లిల్లాహిం వర్షసూలీ మిన్ బఅది మా అసాబహముల్ భర్హమా లిల్లాజీనా అహననూ మిన్వఱుం వత్తభో అజ్జరున్ అజీమ్. అనగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు అతని ప్రవక్త ఆదేశమును గాయపడిన స్థితిలో కూడ స్వీకరించారో, వారిలో ఎవరైతే ఆ బాధ్యతను సరైన విధముగా నెరవేర్చి, నిష్ఠాపరతను పాటిస్తూంటారో వారికి గొప్ప ప్రతిఫలము లభించును.

అనుచరుల ప్రస్తావన కొనసాగుచుండెను. హజ్రత్ జుబైర్ రజిప్రస్తావన కొంత మేరకు మిగిలి యుండెను. ఈ రోజు నేను జూమా ప్రసంగంలో వారిని గూర్చియే ప్రస్తావించెదను. నేను మీ ముందు పరించినటు వంటి సూక్తిని గూర్చి ఈ విధముగా గలదు. హజ్రత్ అయిషా రజియల్లాహు తాలా అన్హో ఉర్వాహ్ తో ఇలా అన్నారు: ఓనా సోదరుడి కుమారుడా! మీ తండ్రి జుబైర్ రజి మరియు అబూబకర్ రజి లు ఈ సూక్తిలో పేర్కొనబడిన అనుచరులలోనే పరిగణించబడేవారు.

హజ్రత్ అబూబకర్ రజి, హజ్రత్ ఉమర్ రజి, హజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి, హజ్రత్ అలీ రజి, హజ్రత్ తల్లూ రజి, హజ్రత్ జుబైర్ రజి, హజ్రత్ సాల్ఫ రజి, హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ రజి, హజ్రత్ సయాద్ బిన్ జైద్ రజిలు యుద్ద మైదానంలో రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిం వసల్లం ముందు పోరాదేవారు, నమాజ్ లో మాత్రం మాజూర్ (స) వెనకాలే నిలబడేవారు.

హజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి, హజ్రత్ మిఖ్దాద్ రజి, హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజి, హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ బఫ్ రజిలు హజ్రత్ జుబైర్ రజికు వసియ్యతే చేశారు. ఘలితముగా హజ్రత్ జుబైర్ వారి సంపదను కాపాదేవారు, వారి పిల్లల కొరకు తన సంపాదన నుండి ఖర్చు చేసేవారు. వీరు సంపన్ములు అయినందున వీరి సంపాదననే వారి పిల్లల కోసం ఖర్చు చేసేవారు గాని వారి తండ్రుల ఆస్తుల నుండి ఖర్చు చేసేవారు కాదు. ఎందుకనగా తరువాత వారి పిల్లలకు ఆ ఆస్తులు పనికి పస్తాయని భావించేవారు. అంతేగాని ఎలాంటి దురాశను మనస్సులో పెట్టుకోలేదు.

హజ్రత్ జుబైర్ రజి అమరుడైన సమయానికి వారి వద్ద ఎలాంటి దీనారు గాని, దిర్ఘమ్ గాని లేకుండెను. కేవలం కొంత భూభాగమే ఉండేను. అది కూడ సేద్యానికి అనుకూలంగా లేని భూమి. వారికి మదీనాలో 11 ఇళ్ళు ఉండేవి. బిస్రాలో రెండు ఇళ్ళు ఉండేవి. కూఫాలో మరొక ఇళ్ళు ఉండేది. మరొక ఇళ్ళు ఈజెఫ్టోలో ఉండేది.

హజ్రత్ జుబైర్ రజి సవా అనే లోయ ప్రాంతములో సమాధి చేయబడ్డారు. హజ్రత్ అలీ రజి మరియు వారి మిత్రులు కలసి ఈ ఘుటనపై రోదించసాగారు. వీరమరణం పొందిన సమయానికి హజ్రత్ జుబైర్ రజి వయస్సు 64 సంవత్సరాలు. కొందరి దృష్టిలో వారి వయస్సు 66 లేదా 67 సంవత్సరాలు అని పేర్కొనబడ్డాయి.

హజ్రత్ జుబైర్ రజి వివిధ సందర్భములలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ వివాహములు చేసుకున్నారు. అలా వారికి అధిక సంతాసము కలిగినది.

ఇప్పుడు నేను కొందరు మృతులు గురించి ప్రస్తావించి వారి అంత్యక్రియ ప్రార్థన జూమా తర్వాత చదివిస్తాను. వీరిలో మొదటి ప్రస్తావన అల్హజీ ఇబ్రాహీమ్ ముబాయి నాయిబ్ అమీర్ సువ్వమ్ గేంబియా గారిది. వీరు 10 ఆగస్టు తేదీన మృతి చెందారు. రెండవ అంత్యక్రియ ప్రార్థన అబ్దుల్ జలీల్ ఖాన్ గారి కుమారుడు గో॥ నయామ్ అహ్మద్ ఖాన్ నాయిబ్ అమీర్ కరాబి గారిది. వీరు మృతి చెంది రెండు మూడు నెలలు గడిచినవి. అంటే ఏప్రిల్ నెల చివరలో మృతి చెందారు. మరో అంత్యక్రియ ప్రార్థన గెత్తేదారు వలీ ముహమ్మద్ కీ॥ శే॥ గారి భార్య గో॥ బుష్రా బేగం జర్జీనీ గారిది. 19 జూలై తేదీన 74 సంాల వయసులో గుండె నొపితో మృతి చెందారు. **اَنَّا لِلّهِ وَاَنَا لِلّهِ رَاجِعُونَ**

అల్లాహ్ తతలా మృతురాలితో క్షమాగుణము, దయతో వ్యవహరించుగాక! వారి దుఱలకు వారి సంతాసమును వారసులుగా చేయుగాక!

సయ్యద్ అమీరుల్ మోమినీన్ హజ్రత్ మిర్జా మస్తూర్ అహ్మద్ భులీఫతుల్ మసీహుల్ భామిన్ అయ్యదహల్లాహు తతలా బిన్ఫ్రిహిల్ అజీజ్ క్రీ.శ 04 సెప్టెంబర్ 2020, (04 తబూక్ 1399 హి.ష) తేదిన మస్జిద్ ముబారక్ ఇస్లామాబాద్లో ప్రసంగించిన జూమా భుత్సా.

أَشْهَدُ أَنَّ لِلَّهِ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ .بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .
 أَكْحَمْدُ اللَّهَ رَبِّ الْعَالَمِينَ .الرَّحَمَنِ الرَّحِيمِ .مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ .
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .
 صَرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرُ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

అల్లాహ్ తాలా ఖుర్జీన్ మజీద్ లో ఈ విధముగా తెల్పుచున్నాడు. అల్లాజీనా ఇస్తజాబూ లిల్లాహిం వర్షసూలీ మిన్ బఅది మా అసాబహముల్ భర్హమా లిల్లాజీనా అహననూ మిన్వఱుం వత్తభో అజ్జరున్ అజీమ్. (ఆలే ఇప్రూవ్: 173). ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు అతని ప్రవక్త ఆదేశమును గాయపడిన స్థితిలో కూడ స్వీకరించారో, వారిలో ఎవరైతే ఆ బాధ్యతను సరైన విధముగా నెరవేర్చి, నిష్ఠాపరతను పాటిస్తూంటారో వారికి గొప్ప ప్రతిఫలము లభించును.

అనుచరుల ప్రస్తావన కొనసాగుచుండెను. హజ్రత్ జుబైర్ రజిప్రస్తావన కొంత మేరకు మిగిలి యుండెను. ఈ రోజు నేను జూమా ప్రసంగంలో వారిని గూర్చియే ప్రస్తావించెదను. నేను మీ ముందు పరించినటు వంటి సూక్తిని గూర్చి ఈ విధముగా గలదు. హజ్రత్ అయిషా రజియల్లాహు తాలా అన్హో ఉర్వాహ్ తో ఇలా అన్నారు: ఓనా సోదరుడి కుమారుడా! మీ తండ్రి జుబైర్ రజి మరియు అబూబకర్ రజి లు ఈ సూక్తిలో పేర్కొనబడిన అనుచరులలోనే పరిగణించబడేవారు.

రజి మరియు అబూబకర్ రజి లు ఈ సూక్తిలో పేర్కొనబడిన అనుచరులలోనే పరిగణించబడేవారు. ఉహద్ యుద్దంలో రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిం వసల్లం గాయపడినప్పుడు అన్యారాధులు యుద్ద మైదానం నుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత మరల ఎక్కడి నుండి అకస్మాత్తుగా దాడులు చేస్తారో అనే ఆందోళనతో వారిని ఎవరెవరు వెంబడించెదరు అని రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిం వసల్లం అడిగారు. ఆ సమయంలో అక్కడ ఉన్నటు వంటి వారిలో 70 మంది అనుచరులు వారిని వెంబడించెదుని సిద్ధమైనారు. మరల కథకుడు ఈ విధముగా తెల్పినాడు: అబూబకర్ రజి మరియు జుబైర్ రజిలు కూడ వారిలో గలరు. ఇది సహి బుభారికి చెందిన కథనము. మరియు ఈ ఇరువురు హజ్రత్ అబూబకర్ రజి మరియు హజ్రత్ జుబైర్ రజి ఇరువురు గాయాలతోనే ఉన్నారు. (సహి బుభారి, కితాబుల్ మఫూజి, బాబ్ అల్లాజీన అస్తజాబూ లిల్లాహిం వర్షసూలి... హదీన్ 4077)

సహి ముస్లింలో ఈ కథనము ఈ విధముగా పేర్కొనబడింది. హష్టామ్ వారి తండ్రిని ఆధారము చేసుకొని ఈ విధముగా త

తల్లుతు వ జూబైర్ రజియల్లాహు తాలా అన్వమువూ హదీన్ 2418).

హాజిత్ అలీ రజి ఇలా ఉల్లేఖించారు. తల్లూ మరియు జూబైర్లో స్వర్గములో నా పొరుగు వారిగా ఉంటారు అని రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం తెల్పుచుండగా నేను నా చెపులతో స్వయముగా విన్నాను.

(సునన్ తిరుజి, అబువాబుల్ మనాకిబ్, బాబ్ మనాకిబు అబిముహమ్మద్ తల్లు.. హదీన్ 3740)

హాజిత్ సయూద్ బిన్ జూబైర్ రజి ఇలా ఉల్లేఖించారు: హాజిత్ అబూబకర్ రజి, హాజిత్ ఉమర్ రజి, హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి, హాజిత్ అలీ రజి, హాజిత్ తల్లూ రజి, హాజిత్ జూబైర్ రజి, హాజిత్ సఅద్ రజి, హాజిత్ అబ్దుర్రహ్మణ్ రజి, హాజిత్ సయూద్ బిన్ జైద్ రజిలు యుద్ద మైదానంలో రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం ముందు పోరాదేవారు, నమాజ్లో మాత్రం హజూర్ (స) వెనకాలే నిలబదేవారు. ఇది వారి స్థాయి. (ఉసదుల్ ఘూబా ఫి మాఅరుఫతు స్పషోబ, సంపుటి 2, పుట 478, సయూద్ బిన్ జైద్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరూత్ 1990)

హాజిత్ అబ్దుర్రహ్మణ్ బిన్ అబ్బున్ రజి ఇలా ఉల్లేఖించారు. వారు మస్జిద్లో ఉండగా ఒక వ్యక్తి హాజిత్ అలీ రజిని అగోరవ పరుస్తూ మాట్లాడడం ప్రారంభించాడు. హాజిత్ సయూద్ బిన్ జైద్ రజినిలబడి ఇలా అన్నారు: నేను హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లంను సాక్షిగా ప్రకటిస్తూ తెల్పుచున్నాను. హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం 10 మందికి స్వర్గపు శుభవార్తనిచ్చు చుండగా నేను విన్నాను. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం స్వర్గములో ఉంటారు. హాజిత్ అబూబకర్ రజి స్వర్గములో ఉంటారు, హాజిత్ ఉమర్ రజి స్వర్గములో ఉంటారు, హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి స్వర్గములో ఉంటారు, హాజిత్ తల్లూ రజి, హాజిత్ జూబైర్ రజి బిన్ అవామ్, హాజిత్ సఅద్ రజి బిన్ మాలిక్, హాజిత్ అబ్దుర్రహ్మణ్ బిన్ జౌఫ్ రజిలు స్వర్గములో ఉంటారు. ఒకవేళ నేను చెప్పదలచినచో 10 అనుచరుడిని గూర్చి కూడ తెలుపగలను. అందుకు ప్రజలు ఆ 10వ అనుచరుడు ఎవరు? అని ప్రశ్నించగా, హాజిత్ సయూద్ బిన్ జైద్ రజి కొద్ది సేపు వోనంగా ఉన్నారు. మరల కథకుడు ఇలా అన్నారు: వారు మోనం వహించిన కూడ కొందరు ఆ 10వ అనుచరుడు ఎవరు? అని మరల ప్రశ్నించారు. అప్పుడు సయూద్ బిన్ జైద్ రజి అని అనగా స్వయముగా వారిని గూర్చియే చెప్పుకున్నారు. (సునన్ అబీ దావూద్, కితాబు సున్నత్, బాబ్ ఫిల్ ఖులఫా, హదీన్ 4649).

ఈ కథనము హాజిత్ తల్లూ రజి ప్రస్తావనలో కూడ వినిపించడం జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను.

హాజిత్ ఖీలీఫతుల్ మనీహన్నాని రజియల్లాహ్ తాలా అన్వమూ దైవవాణి లేఖకులను గూర్చి ప్రస్తావించుతూ ఈ విధముగా తెల్పినారు: రసూలేకరీం సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లంపై దైవవాణి అవతరించిన వెంటనే ఆ దైవవాణిని ప్రాయించేవారు. ఈ క్రమంలో రసూలేకరీం సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం దైవవాణిని ప్రాయించిన లేఖకులలో ఈ క్రింది వారు గలరని చారిత్రక ఆధారాలు గలవు.

జైద్ బిన్ సాబిత్ రజి, ఉబై బిన్ కతాబ్ రజి, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సఅద్ బిన్ ఉబై సరవో రజి, జూబైర్ బిన్ అవామ్ రజి, ఖాలిద్ బిన్ సయూద్ బిన్ అన్ రజి, అబ్బాన్ బిన్ సయూద్ అల్ అన్ రజి, హన్జలా బిన్ రబీ'ఇ అల్ అసది రజి, ముఅఫ్ఫిబ్ బిన్ సయూద్ అబీ ఫాతిమా రజి, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అర్ద్మ్ జ్ఞపారి రజి, షర్ఫహాబీల్ బిన్ హాస్నా రజి, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ రవాహ్ రజి, హాజిత్ అబూబకర్ రజి, హాజిత్ ఉమర్ రజి, హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి, హాజిత్ అలీ రజి. రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లంపై దైవవాణి అవతరించిన వెంటనే వీరిలో ఒకరిని పిలిపించి దైవవాణిని ప్రాయించేవారు. (దిబాచ తప్పీరుల్ ఖుర్అన్, అన్వారుల్ ఉలూమ్, సంపుటి 20, పుట 425-426)

హాజిత్ అనన్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహ్ తాలా అన్వో ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒక యుద్ధ సమయంలో హాజిత్ జూబైర్ బిన్ అవామ్ రజికు

దురదతో కూడిన వ్యాధి సోకినప్పుడు వట్టు వప్పుములు ధరించుటకు రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం అనుమతినిచ్చారు.

(సహి బుభారి, కితాబుల్ జిహోద్ వ స్పిర్, బాబుల్ హారీర్ ఫిల్ హర్మ్, హదీన్ 2919)

అదే విధముగా రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం మనీనాలో అనుచరులకు ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించినప్పుడు హాజిత్ జూబైర్ రజి కొరకు ఒక పెద్ద భాగాన్నే కేటాయించారు. అంతేగాకా హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం హాజిత్ జూబైర్ రజికు ఒక ఖర్జారపు తోటను కూడ బహుకరించారు.

(అత్థాతుల్ కుబా, సంపుటి 3, పుట 76, జూబైర్ బిన్ అవామ్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరూత్ 1990)

ఆఁ హాజిత్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం హాజిత్ జూబైర్ రజికు ఇళ్ళ స్థలాన్ని కేటాయించు విషయంను గూర్చి తెల్పుచూ హాజిత్ ముస్లిమ్ హోవూద్ రజియల్లాహ్ తాలా అన్వో ఇలా అన్నారు:

రసూలేకరీం సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం ప్రభుత్వ భూమి నుండి హాజిత్ జూబైర్కు ఎంత భూమిని బహుకరించారనగా, వారి గుర్రము పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసిపోయింది. అనగా ఆ గుర్రము ఎంత పరకు పరుగెత్తగలదో అంత పరకు భూమిని కేటాయించారు. హాజిత్ జూబైర్ గుర్రము అలసిపోయి ఎక్కడైతే నిలబడిందో అక్కడి నుండి హాజిత్ జూబైర్ తన కొరదాను దూరంగా విసిరి వేశాడు. అందుకు రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం వారి గుర్రము నిలబడిన చోటు పరకే కాకుండా వారి కొరదా ఎక్కడైతే పడిపోయిందో అక్కడి పరకు వారికి భూమిని కేటాయించాలని నిర్ణయించారు. మరల హాజిత్ ముస్లిమ్ హోవూద్ రజి ఇలా ప్రాసారు: మన దేశంలో గుర్రం సాధారణముగా మైళ్ళ దూరం పరకు పరుగెత్తతుంది. అలాంటిది అరబ్ల గుర్రం ఇంకా ఎంత దూరం పరుగెడుతుందో అంచనా వేయవచ్చును. ఒకవేళ నాలుగు ఐదు మైళ్ళ దూరం ప్రయాణించినను సుమారు 20వేల ఎకరాల పరకు భూమి ఉంటుంది. అంత భూమిని వారికి ఇవ్వడం జరిగింది.

ఇమాం అబూ యూసూఫ్ కితాబుల్ ఖురాజీలో ఈ విధముగా ప్రాసారు: రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహిఏ వసల్లం హాజిత్ జూబైర్కు అనుగ్రహించినటు వంటి భూమిలో ఒక ఖర్జారపు తోట గలదు. హాజిత్ ఖీలీఫతుల్ మనీహన్నాని రజియల్లాహ్ తాలా అన్వోకూడ ఇమాం అబూ యూసూఫ్ పుస్తకమునే ఆధారముగా చూపారు. వారు ఇలా తెల్పినారు: వారికి ఇచ్చినటు వంటి భూమిలో ఖర్జారపు తోట గలదు. ఒక కాలంలో ఆ భూభాగం యూదులకు చెందిన బనూ నజీర్ వర్గం ఆధినములో ఉందేది. ఆ ప్రాంతాన్ని జర్మ్ అని పిలుస్తారు. అనగా మనీనా నుండి సిరియా వైపు మూడు మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నటు వంటి ఒక గ్రామం అది. దాని పేరే జర్మ్. మనం మొదటి హదీన్లాంతో పాటు ఈ హదీన్ ను కలిపి చూస

వారిని ప్రశ్నించగా వారు మౌనంను ప్రదర్శించారు. అంతలోనే మరొక వ్యక్తి వారి వద్దకు వచ్చారు. బహుశా వారు హారిన్ అయి ఉండవచ్చునని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ వ్యక్తి కూడ ఖలీఫాను నియమించండి అని కోరినారు. అందుకు మరల హాజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి ప్రజలు కోరుకుంటున్నారా? అని ప్రశ్నించారు. అందుకు అవును అని ఆ వ్యక్తి సమాధానం ఇచ్చాడు. హాజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి ఇలా ప్రశ్నించారు. నా తరువాత ఎవరిని ఖలీఫాగా ఎన్నుకోవాలను కుంటున్నారు?. అందుకు ఆ వ్యక్తి కూడ మౌనంగానే ఉండిపోయాడు. హాజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి వ్యక్తితో బహుశా జూబైర్ రజిను ఎన్నుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నారా? అని అడుగగా, ఆ వ్యక్తి అవును అని సమాధాన మిచ్చాడు. అప్పుడు హాజ్రత్ ఉస్మాన్ రజి ఇలా అన్నారు. నా ప్రాణాలు తన ఆధినంలో ఉంచుకున్నటు వంటి దేవుని ప్రమాణం! వారు ప్రజలందరిలో గొప్పవారు. అనగా హాజ్రత్ జూబైర్ రజి రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు అందరి కంటే ఇష్టమైనవారు. (సహి బుఖారి, కితాబుల్ ఫజాయల్ అన్హాబు స్నాబి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం, బాబ్ మనాఖిబ్ జూబైర్ బిన్ అవామ్, హదీస్ 3717)

హాజ్రత్ జూబైర్ రజియల్లాహో తాలా అన్హాబ్ ఇలా ఉల్లేఖించారు. ఒకసారి బదర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న అనుచరుదికి మరియు ఒక అన్నారి అనుచరుదికి ఒక నీటి కాలువ విషయంలో విభేదాలు రాగా ఇరువురు రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సన్నిధికి వచ్చారు. ఆ ఇరువురు ఒకే కాలువతో వారి వారి వ్యవసాయంను సాగుచేసుకుంటున్నారు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆ విభేదాలను అంతమొందించుటకు జూబైర్ నీవు నీ పొలానికి నీటిని పారించుకొని నీ పొరుగువారికి నీటిని వదులుము అని ఆదేశించారు. ఆ అన్నార్ అనుచరుదికి ఈ ఆదేశం కష్టాన్ని కల్గించింది. అందుకని అతడు ఓ రసూలుల్లాహో! సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇతడు మీ మేనత్ కుమారుడని ఇలా తీర్చునిచ్చారా? అని అనెను. అందుకు హజ్రార్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ముఖము కోపంతో ఎప్రభారిపోయింది. అప్పుడు హజ్రార్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హాజ్రత్ జూబైర్ నీవు నీ పొలానికి ఉన్న గట్టు మునిగే అంత వరకు నీటిని నింపుకొని ఆ తరువాతనే నీ పొరుగు వారికి నీటిని వీడుము అని ఆదేశించారు. అలా రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జూబైర్కు వారి పూర్తి హక్కును ఇవ్వడం జరిగింది. అంతకు ముందు రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హాజ్రత్ జూబైర్ రజియల్లాహో తాలా అన్హాబుకు సలహా ఇచ్చారు. ఆ సలహాలో ఆ అన్నారీ అనుచరుదికి అవకాశం కూడ ఉండెను. పొరుగు వారి పట్ల ఉపకార దృక్పథం ఉండేది. కానీ రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సలహాపై ఆ అన్నారి అనుచరుడు అయిష్టతను కనబర్పినందున దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సరైన తీర్చును ఇస్తూ హాజ్రత్ జూబైర్ రజియల్లాహో తాలా అన్హాబుకు పూర్తి హక్కును చేకూర్చెను. హాజ్రత్ జూబైర్ రజియల్లాహో తాలా అన్హాబ్ ఇలా తెల్పినారు: దేవుని ప్రమాణం! ఈ క్రింది సూక్తి బహుశా ఈ ఘటటకు కొరకే అవతరించబడి ఉండవచ్చును.

ఫలా వరభీక లా యూమినూన హత్తా యుహక్కిమూక ఫీమా షజర బైనహం సుమ్మ లా యజిదూ ఫి అన్హసిహిం హరజన్ మిమ్మ ఖషైయిత వ యునల్లిమూ తస్లిమూ (నిసా: 66) అనగా : అలా ఎన్నడు కాదు. నీ దేవుని ప్రమాణం! వారి ఇరువురి మధ్యలో ఏర్పడిన జగదానికి నిన్న వంచాయితి పెద్దగా స్నేకరించనంత వరకు వారు విశ్వాసులు కాజాలరు. ఆ తరువాత నీవు ఏ తీర్చు నిచ్చిన కూడ వారు తమ మనస్సులో ఎలాంటి కల్పవమును ఏర్పర్చుకోకాడదు. పూర్తి విధేయతను ప్రదర్శించాలి. (మన్వద్ అహ్మద్ బిన్ హాంబల్, సంపుటి 1, పుట 453, ముసన్నిద్ జూబైర్ బిన్ అవామ్, హదీస్ 1419, అలముల్ కుతుబ్ బెహ్రాత్ 1998).

హాజ్రత్ జూబైర్ రజి మరల ఇలా ఉల్లేఖించారు: సుమ్మ ఇన్నుకుం యోమల్ భియామతి ఇంద రభీకుం తఖ్లసిమూన్ (అజ్ఞమర్: 32) అనగా మీరు ప్రశ్నయ దినమున మీ దేవుని సన్నిధిలో ఒకరు మరొకరితో వాదించు కుంటారు అను ఈ సూక్తి అవతరించిన తరువాత ఆ ఇరువురు ఓ రసూలుల్లాహో

సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇది మా ప్రాపంచిక జగదంను గూర్చియేనా? అని ప్రశ్నించారు. అందుకు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అవును అని సమాధానం ఇచ్చారు. అప్పుడు మరల ఈ సూక్తి అవతరించినది. సుమ్మ లతున్ అలున్న యోమ ఇజ్జిన్ అనిన్ సయామ్ (అత్తకాసుర్: 9) అనగా ఆ రోజు మీరు మీ భోగభాగ్యాలను గూర్చి తప్పకుండా ప్రశ్నించబడుతారు. అప్పుడు హాజ్రత్ జూబైర్ రజియల్లాహు తాలా అన్హాబ్ ఓ రసూలుల్లాహో! సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మేము ఏ అనుగ్రహములను గూర్చి ప్రశ్నించబడుతాము?. నిజానికి మా వద్ద కేవలం ఖర్జార తోటలు, నీటి చెలిమలు తప్ప మరేమి లేవు కడా! అని అడిగిరి. అందుకు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జాగ్రతగా ఉండుము! అనుగ్రహాలు లభించు కాలము కూడ సమీపంలోనే ఉన్నది.

(మన్వద్ అహ్మద్ బిన్ హాంబల్, సంపుటి 1, పుట 449, ముసన్నిద్ జూబైర్ బిన్ అవామ్ హదీస్ 1405, అలముల్ కుతుబ్, బెహ్రాత్ 1998) నేడు కీష్ట కాలమే అయినను, భోగభాగ్యాలు లభించునట్టి కాలము కూడ వచ్చును.

హాప్ప్ బిన్ భాలిద్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నాకు మోసల్కు చెందిన ఒక మహాత్ముడు ఈ హదీసును వినిపించారు. మోసల్ సిరియా దేశంలోని ప్రముఖ నగరం. ఆ నగరంలో జనాభా కూడ అధికముగానే గలదు. వైశాల్యము రీత్య కూడ చాలా పొడుగు, వెడల్పు గల నగరం. ఆ నాటి ఇస్లామీయ దేశంలోని నగరాలలో ప్రముఖ నగరంగా చెప్పుకోవచ్చును. ఇతర ప్రాంతాల నుండి కూడ ముసల్కానులు ఆ నగరానికి వచ్చిపోతూ ఉండేవారు. ఈ నగరము సైన్యసమీచంలోని దజ్జల నది పరివాహక ప్రాంతంలోని ఉన్నటు వంటి బాగ్దార్ నగరం నుండి 222 కిలో మీటర్ల దూరంలో గలదు. ఫరాంగీలో ఈ నగరం గూర్చి పై విధముగానే ప్రాసారు. కానీ మొత్తానికి వారు ఇలా తెల్పినారు. మోసల్ నగరం నుండి ప్రజలు వచ్చేవారు. వారు ఇలా తెల్పినారు: నేను హాజ్రత్ జూబైర్ బిన్ అవామ్ రజితో కలసి కొన్ని ప్రయాణాలు చేశాను. ఒకసారి జరిగిన ఘుటన ఇలా గలదు. ఒక ఎదారిలో వారికి స్నానం చేయవలసిన పరిస్థితి ఎదురైనది. అందుకు వారు స్నానం చేయడానికి చాటు కొరకు పరదాలను కట్టమని చెప్పారు. అందుకు నేను దుష్పటితో వారి కొరకు పరదాలను కట్టగా, వారు స్నానం చేయడం ప్రారంభించారు. అనుకోకుండా ఒకసారిగా నా చూపు వారి శరీరంపై పడింది. వారి తల క్రింది నుండి వెనుక భాగమంతయ ఖడ్డపు గాయాలతో నిండియున్నది. అందుకు నేను వారితో దేవుని ప్రమాణం! నేను ఈ రోజు మీ శరీరంపై చూసిన గాయాలను ఇతరుల శరీరంపై ఇంతగా చూడలేదు అని అన్నాను. అందుకు వారు నీవు నాశరీరంపై ఉన్న గాయాలను చూశావా? అని నన్ను అడిగారు. మరల ఇలా అన్నారు. దేవుని ప్రమాణం!

పంచిపెట్టేవారని చెప్పుకోవడం జరుగుతుంది.

ముత్తిడు బిన్ అస్వద్ ఇలా తెల్పినారు: హాజిత్ ఉమర్ రజి ఇలా తెల్పుచుండగా నేను విన్నాను. హాజిత్ జాబైర్ రజి ధార్మిక స్థంభాలలో ఒక స్థంభం వంటి వారు. (అల్ అసాబ ఫిత్తమీజిస్సుహోబ సంపుటి 2, పుట 460, జాబైర్ బిన్ అవామ్ దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్లియత్ బెంగురూత్ 1995).

హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి ఇలా ఉల్లేఖించారు. హాజిత్ జుబైర్ రజిజమల్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నప్పుడు వారు నన్ను పిలిచారు. అందుకు నేను వారి ప్రక్కన నిలబడ్డాను. వారు నాతో ఇలా అన్నారు. ప్రియమైన కుమారుడా! ఈ రోజు దౌర్జన్యాలు హత్యచేయబడుతారు లేదా పీడితులు హత్యచేయబడుతారు. ఎందుకో ఈ రోజు నేను పీడితుడి స్థితిలోనే మరణించునట్లు కనిపిస్తుంది. నాకు నా అప్పుల విషయంలో చాలా ఆందోళన గలదు. నీ దృష్టిలో నా అప్పులు పోగా కొంతైన ధనము మిగులుతుందా?.. మరల ఇలా అన్నారు: ఓ నా కుమారుడా! నా ఆస్థిని అమ్మి అప్పులు తీర్చుము. ఆపై మూడవ భాగంను నీ కొరకు వసియ్యత్ చేస్తున్నాను. అనగా అప్పులు తీరినాక మిగిలిన సంపదలో నుండి మూడవ వంతు మీ పిల్లల కోసం భర్యు చేసుకోగలవు. మిగిలిన సంపదలో వారి పిల్లలకు అప్పజెప్పేను. హాష్మేమ్ మరల ఇలా తెల్పినారు: అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ కుమారుడు హాజిత్ జుబైర్ కుమారులైనా ఖబీబ్ మరియు ఉబాదహ్ ల వయస్సు గలవాడు. అనగా అబ్బల్లాహ్ కుమారుడు హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్కు 9 మంది కుమార్లేలు. హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి కుమారులు ఒకే వయస్సుకు చెందిన వారు. కుమారుడి కొడుకులు వారి కొడుకుల వయస్సుకు చెందిన వారు. ఆ కాలంలో హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్కు 9 మంది కుమార్లేలు. హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి ఇలా తెల్పినారు. హాజిత్జుబైర్ రజి నాతో ఈ విధముగా వసియ్యత్ చేశారు. ఓ కుమారుడా! ఒకవేళ అప్పు తీర్చుటకు ధనము సరిపోక పోయినచో (మౌలా) అల్లాహ్నాను సహాయం చేయమని యాచించుము. మరల అబ్బల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి ఇలా తెల్పినారు: మౌలా అనగా ఎవరో నేను అర్థం చేసుకోలేక పోయాను. అందుకే నీ మౌలా ఎవరు? అని అడిగాను. అందుకు హాజిత్ జుబైర్ అల్లాహ్ అని సమాధానం ఇచ్చాడు. తరువాత కాలంలో నేను వారి అప్పును తీర్చుటకు ఏదేని ఇబ్బందిని ఎదురొస్తుచో అప్పుడు నేను ఓ జుబైర్ మౌలా! అతని అప్పును నీవే తీర్చుము అని వేడుకొనగా, అల్లాహ్ తాలా అప్పును తీర్చేవాడు. అనగా అల్లాహ్ తాలా వారి అప్పును తీర్చునట్టి మార్గమును ఏర్పాటు చేసేవాడు. వారికి ఆస్తి ఉన్నది, ఆ ఆసీలో నుండే అప్పు చెల్లించేవారు.

హాజిత్ జుబైర్ రజి అమరుడైన సమయానికి వారి వద్ద ఎలాంటి దీనారు గాని, దిర్ఘమ్ గాని లేకుండెను. కేవలం కొంత భూభాగమే ఉండేను. అది కూడ సేద్యానికి అనుకూలంగా లేని భూమి. వారికి మదీనాలో 11 ఇళ్ళ కు ఉండేవి. బస్రాలో రెండు ఇళ్ళు ఉండేవి. కూఫాలో మరొక ఇళ్ళు ఉండేది. మరొక ఇళ్ళు ఈజిప్టులో ఉండేది. హాజిత్ జుబైర్ రజి ఎందుకు అప్పులలో చికుకున్నాడనగా, తన ధనమును దాచి పెట్టమని ఎవరైన హాజిత్ జుబైర్ రజి వద్దకు వచ్చినచో వారు ఆ ధనాన్ని న్యాసముగా కాకుండా అప్పుగా తీసుకుని తన వద్ద పెట్టుకునేవారు. న్యాసముగా తాను కాపాడలేక పోవచ్చనని భయపడేవారు. అందుకే న్యాసముగా దాచిపెట్టలేను గాని అప్పుగా నేను తీసుకుంటాను అని వారి నుండి తీసుకునేవారు. ఆ తరువాత ఆ ధనములో నుండి ఖర్చు చేసుకునేవారు. మరేదైన ఆపద వచ్చినచో కాపాడలేక పోయామే అనే బాధ లేకుండా ఉండుటకు వారు అప్పుగా తీసుకొని దగ్గర పెట్టుకునేవారు. మొత్తానికి హాజిత్ జుబైర్ రజి ఏనాడు ధనవంతుడు కాలేక పోయాడు. ధనాన్ని సమీకరించినను, ఖర్చు చేయుటలోను. మరేదైన ఆర్థిక పరమైన సేవా కార్యక్రమములో కూడ పాల్గొనలేక పోయారు. కాని ఏదేని యుద్ధంలో రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైపిం వసల్లం, హాజిత్ అబూబకర్ రజి, హాజిత్ ఉమర్ రజి, హాజిత్ ఉస్మాన్ రజిలతో యుద్ధంలో మాత్రము పాల్గొనేవారు. యుద్ధాలలో పాల్గొనేవారు కాని ధనమును కూడజెట్టు విషయంలో ధనవంతులు కాలేక పోయారు. హాజిత్ అబూల్హాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి మరల ఇలా తెల్పినారు:

నేను వారి అప్పుల లెక్కలు చూడగా వారికి 22 లక్ష్ల అప్పు ఉన్నది. హజ్జత్ హకీమ్ బిన్ హజామ్ రజి, హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజిను కలిసి ఇలా అడిగారు. ఓనా సోదరుడి కుమారుడా! నా సోదరుడికి ఎంత అప్పు ఉన్నది అని అడిగారు. హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి వాస్తవాన్ని దాచి పెట్టి ఒక లక్ష్ రూపాయల అప్పు అని సమాధాన మిచ్చారు. హజ్జత్ హకీమ్ బిన్ హజామ్ రజి మరల ఇలా అన్నారు. దేవుని ప్రమాణం! నీ వద్ద అంత ఆస్తి ఉన్నట్లుగా నాకు కనిపించడం లేదు కదా!. వారికి కనిపించునట్టి ఆస్తి. అప్పుడు హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి వారితో ఒకవేళ వారికి 22 లక్ష్ల అప్పు ఉన్నదని తెల్పినచో మీరు ఏమంటారు? అని అడిగారు. అందుకు హజ్జత్ హకీమ్ బిన్ హజామ్ రజి నీవు అంత అప్పును తీర్చులేవని నేను భావిస్తున్నానని సమాధాన మిచ్చారు. అప్పు చెల్లించడం నీకు కష్టమే అగును. ఒకవేళ నీవు ఆ అప్పును చెల్లించలేక పోయినచో నన్ను సహాయం కోరుము అని సలవో ఇచ్చారు. అనగా ఒకవేళ నీవు అప్పును తీర్చులేక పోవుచున్నచో నాకు చెప్పము నేను ఆ అప్పును చెల్లిస్తాను అని సమాధానం ఇచ్చారు. హజ్జత్ జుబైర్ రజి ఒక భూమిని ఒక లక్ష్ 70 వేలకు కొనుగోలు చేశారు. కాని దానిని తరువాత కాలంలో హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి 16 లక్ష్లకు అమ్మివేశారు. ఆ తరువాత ఎవరికైన జుబైర్ రజి అప్పు ఉన్నచో వారందరు ఆ భూమి వద్దకు రావాలని ప్రకటించారు. ఆ భూమిని అమ్మివేయగా వారికి 16 లక్ష్ల రూపాయలు లభించాయి. అందుకే ఎవరికైన భాకి ఉన్నచో వారు ఆ భూమి వద్దకు వచ్చి తమ భాకిని తీసుకొని వెళ్ళగలరని ప్రకటించారు. హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జాఫర్ రజికు కూడ హజ్జత్ జుబైర్ రజి 4 లక్ష్ల రూపాయలు భాకి ఉండెను. అందుకు వారు ఒకవేళ మీరు ఇష్టపడినచో నేను మీ కొరకు నా నాలుగు లక్ష్ల భాకిని క్షమిస్తానని, లేదా తరువాత కాలంలో ఇచ్చినసు తీసుకుంటానని హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజికు తెలిపారు. అందుకు హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి మీరు క్షమించవలసిన అవసరం లేదని సమాధానమిచ్చారు. అందుకు హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జాఫర్ రజికు అప్పగించారు. ఆ అప్పులో నాలుగున్నర శాతం ఇంకా మిగిలి యుండెను. ఆ తరువాత హజ్జత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి హజ్జత్ ముఅవియా రజి వద్దకు చేరుకున్నారు. ఇది ఆ కాలం నాటి విషయం. అప్పుడక్కడ అమర్ బిన్ ఉస్మాన్ రజి, ముస్లిమ్ బిన్ జుబైర్ రజి మరియు ఇబ్రైమ్ ఉజ్బై రజి కూడ గలరు. హజ్జత్ ముఅవియా రజి ఆ భూమిని ఎంతకు విక్రయించారు? అని అడిగారు. అందుకు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి ప్రతి భాగాన్ని ఒక లక్ష్కకు విక్రయించాము అని సమాధానమిచ్చారు. అందుకు ఆ భూమిలో ఇంకా ఎంత భాగము మిగిలియున్నది? అని అడుగగా, నాలుగున్నర భాగాలు ఉన్నాయని సమాధానమిచ్చారు. అందుకు ముస్లిమ్ బిన్ జుబైర్ రజి లక్ష్ రూపాయలకు ఒక భాగాన్ని కొనుగోలు చేస్తానని అన్నాడు, ఉమర్ బిన్ ఉస్మాన్ రజి నేను ఒక భాగాన్ని లక్ష్ రూపాయలను కొనుగోలు చేస్తానని అన్నాడు. ఇబ్రైమ్ జాఫర్ రజి కూడ ఒక భాగాన్ని ఒక లక్ష్కకు కొనుగోలు చేస్తానని అన్నాడు. ఇంకా ఎంత భాగం మిగిలింది? అని హజ్జత్ ముఅవియా రజి అడుగగా, ఒకటిన్నర భాగం మిగిలిందని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి సమాధానమిచ్చారు. అందుకు ముఅవియా రజి లక్ష్న్నరకు ఆ ఒకటిన్నర భాగాన్ని కొనుగోలు చేస్తానని అన్నారు. అనగా మిగిలిన ఆ భూభాగాన్ని కూడ కొనుగోలు చేశారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జాఫర్ రజి తన భాగాన్ని హజ్జత్ ముఅవియా రజి కు ఆరు లక్ష్ల రూపాయలకు విక్రయించాడు. మొత్తానికి వారు తెల్పినట్లుగా అల్లాహ్ తాలా వారికి ఈ విధముగా సహాయం చేశాడు. కొంత భూమిని విక్రయించి వారి అపు మొత్తాని తీరినాడు.

పూజత అబ్బల్లాహు బిన్ జుబైర్ రజి పూజత జుబైర్ రజి గారి ఆప్యును తీర్చినాకా, జుబైర్ రజి కొడుకులు, కుమారేలు మిగిలిన ఆసిని తమకు పంచి

పెట్టమని కోరినారు. అనగా అప్పులు అన్ని తీరిపోయాయి కదా, ఇకనైన మాకు మిగిలిన ఆస్తిని పంచమని అడిగారు. అందుకు హాజిత్ అబ్బల్లాహ్ బిన్ జబైర్ రజి ఇప్పుడే నేను పంచిపెట్టను. నాలుగు సంవత్సరాల వరకు నేను హజ్ యాత్రకు వచ్చేవారిలో ఎవరికైన జబైర్ రజి భాకి ఉన్నాడా? అని ప్రకటనలు చేసిన తరువాత పంచిపెడుతాను అని సమాధానమిచ్చారు. అనగా నాలుగు సంవత్సరాల వరకు ఎవరికైన జబైర్ భాకి ఉన్నచో వచ్చి నన్ను సంప్రదించండి, నేను ఆ అప్పును తీర్చుతాను అని హజ్ యాత్ర సమయంలో ప్రకటనలు చేస్తావచ్చారు. ఆ సమయంలో ఎవరు రాలేదు. అలా నాలుగు సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత ఆ ఆస్తిని జబైర్ వారసులకు పంచిపెట్టారు.

హాజిత్ జబైర్ రజికు నలుగురు భార్యలకు ఇప్పువలసిన ఎనమిదవ భాగంను నలుగురు భార్యలకు పంచిపెట్టారు. అలా ప్రతి భార్యకు 11 లక్షల రూపాయలు వచ్చాయి. అలా పంపకం చేసిన ప్రతిసారి ఒక్కొక్క భార్యకు 11 లక్షల రూపాయలు వచ్చాయి. వారి పూర్తి ఆస్తి 3 కోట్ల 52 లక్షల విలువ చేసింది.

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు, సుఫ్యాన్ బిన్ ఉయైయినా ఇలా ఉల్లేఖించారు. హాజిత్ జబైర్ రజి యొక్క నాలుగు కోట్ల ఆస్తిని వారి వారసులలో పంచిపెట్టడం జరిగింది. హాష్మేమ్ బిన్ ఉర్వాహ్ తన తండ్రిని ఆధారము చేసుకొని ఇలా ఉల్లేఖించారు. హాజిత్ జబైర్ రజికు 5 కోట్ల 20 లక్షల ఆస్తి లేదా 5 కోట్ల 10 లక్షల ఆస్తి గలదు. అదే విధముగా ఉర్వాహ్ ఇలా ఉల్లేఖించారు. హాజిత్ జబైర్ రజికు ఈజిఫ్ఫోలో కూడ కొంత భూమి గలదు. సికింద్రియాలో కూడ కొంత భూమి గలదు. కూఫాలో కొంత భూమి గలదు, బస్రాలో కొన్ని ఇండ్లు ఉన్నాయి, మదీనా భూముల నుండి కూడ కొంచం ఆధాయం వారికి వచ్చేది. (అత్తబ్హాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్రైసార్, సంపుటి 3, పుట 80-81, జబైర్ బిన్ అవామ్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్హియత్ బెహోరూత్ 1990)

మొత్తానికి వారి అప్పు మొత్తంను తీర్చిన తరువాత మిగిలిన ఆస్తిని వారి వారసులలో పంచి పెట్టడం జరిగింది.

ముత్రిఫ్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి మేము హాజిత్ జబైర్ రజితో ఇలా అన్నాము. ఓ అబూ అబ్బల్లాహ్! మీరు ఏ ఉద్దేశంతో వచ్చారు. మీరు ఖలీఫాను గౌరవించలేక పోయారు, ఖలితముగా వారు అమరులైనారు. పైగా ఇప్పుడు మీరు వారి ప్రతీకారం తీర్చుకొమ్మని పట్టబడుచున్నారు. హాజిత్ జబైర్ రజియల్లాహ్ తాలా అన్హా ఇలా అన్నారు. మేము దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైఫీ వసల్లం మరియు హాజిత్ అబూబకర్ రజి, హాజిత్ ఉమర్ రజి, హాజిత్ ఉస్మాన్ ఘని రజియల్లాహు అన్హం గారి కాలంలో ఈ క్రింది సూక్తిని పరించేవారము. వత్సలూ ఫిత్నతన్ ల్లా తుసీబన్నల్జీనా జలమూ మిన్కుం ఖాస్తన్ (అన్ఫాల్: 26) అనగా ఆ విపత్తుకు భయపడుము. అది కేవలం మీలో దొర్జన్యం చేసినవారికి కాకుండా అందరిని తన విపత్తుకు బలి తీసుకొనును. కాని అందులో మేము కూడ చిక్కుకుంటామని ఎన్నడు ఊహించలేదు. చివరికి మాపై కూడ పరీక్ష సమయం వచ్చింది.

(ముస్వద్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్, సంపుటి 1, పుట 451, ముసన్నిద్ జబైర్ బిన్ అవామ్, హదీస్ 1414, అలముల్ కుతుబు బెహోరూత్ 1998).

హాజిత్ ముస్లిమ్ హోహ్వాద్ రజియల్లాహ్ తాలా అన్హో హాజిత్ అలీ రజి ఖిలాఫత్ ఎన్నికను గూర్చి తెల్పుచూ ఇలా ప్రాసారు: హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి అమరుడైన తరువాత మదీనాలో ఉన్నటు వంటి అనుచరులు

ముసల్యానులపై ఉపద్రవం పెరుగుతున్న స్థితిని చూసి హాజిత్ అలీ రజిపై బైతుల్ తీసుకోవాలని ఒత్తిడి చేశారు. మరోవైపు కొందరు దుష్టులు కూడ పారిపోయి హాజిత్ అలీ రజిచెంతన చేరి, ప్రసుత పరిస్థితులలో ఇస్లామీయ సామ్రాజ్యం కుప్పకూలే పరిస్థితులలో ఉన్నది కావున మీరు వెంటనే బైతుల్ తీసుకోగలరు, తద్వారా ముసల్యానుల భయాండోళనలు దూరమై, శాంతియుత వాతవరణం ఏర్పడును అని ఒత్తిడి పెంచారు. మొత్తానికి బైతుల్ తీసుకోవాలని ఎన్ని సార్లు ఒత్తిడి చేసిన కూడ హాజిత్ అలీ రజి అనేక సార్లు తిరస్కరించారు. కాని చివరికి ఆ బాధ్యతలను నెరవేర్పడం కోసం ప్రజల నుండి బైతుల్ తీసుకున్నారు. కొంత మంది ప్రముఖ అనుచరులు ఆ సమయంలో మదీనాలో గాకుండా ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్నారు. కొందరితో బలవంతముగా బైతుల్ తీసుకున్నట్లు కూడ చెప్పుకోవడం జరిగింది. కాని ఆ సమయంలో కొందరు అనుచరులు మాత్రం హాజిత్ తల్లూ రజి మరియు హాజిత్ జబైర్ రజిల వద్దకు హకీం బిన్ జబైర్ రజి మరియు మాలిక్ బిన్ అప్పర్ రజి లను మరి కొంత మందిని తోడుగా ఇచ్చి పంపించారు. ఆ దుష్టులు వారిని కూడ ఖడ్డాలతో బెదిరించి బైతుల్ చేయమని ఒత్తిడి పెంచారు. అనగా ఖడ్డాన్ని వారి మెడపై పెట్టి హాజిత్ అలీ రజి బైతుల్ చేయండి, లేకపోతే మిమ్ములను ఇక్కడే చంపి వేస్తామని బేదిరించారు. మరి కొన్ని కథనాలలో వారిని బలవంతముగా నేలపై రాకుంటూ తీసుకవచ్చి బైతుల్ చేయించినట్లు కూడ గలదు. వాస్తవానికి అలాంటి బైతుల్ బైతుల్ అనబడదు. అయినా కూడ వారు బైతుల్ చేసినప్పుడు హాజిత్ ఉస్మాన్ రజికు హతమార్పిన వారితో ప్రతికారం తీర్చుకుంటానని అంగీకరించినచో బైతుల్ చేయుచుమని వారిని ఒప్పించి బైతుల్ చేశారు. కాని తరువాత కాలంలో హాజిత్ అలీ రజి హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి హంతకుల విషయంలో ఆలస్యం చేస్తున్నారని గ్రహించి మరల బైతుల్ రద్దు చేసుకున్నారు. మదీనా నుండి మక్కాకు వెళ్ళిపోయారు. ఆపై హాజిత్ ఉస్మాన్ రజిను హతమార్పిన వారిలోని ఒక బృందం హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి హత్కు ప్రతికారం తీసుకోవాలని, ఇందు కోసం జిహోదు ప్రకటించాలని హాజిత్ అయిషా రజియల్లాహ్ తాలా అన్హో ప్రాంతి ఒప్పుడై ఒత్తిడి పెంచారు. ఖలితముగా వారు రజియల్లాహ్ తాలా అన్హో జిహోదు ప్రకటించున్నారు. అపై హాజిత్ ఉస్మాన్ రజిను హతమార్పిన వారిలోని ఒక బృందం హాజిత్ ఉస్మాన్ రజి హత్కు ప్రతికారం తీసుకోవాలని, ఇందు కోసం జిహోదు ప్రకటించాలని హాజిత్ అయిషా రజియల్లాహ్ తాలా అన్హో ప్రాంతి ఒత్తిడి పెంచారు. ఖలితముగా వారు రజియల్లాహ్ తాలా అన్హో జిహోదు ప్రకటించున్నారు. అందుకని హాజిత్ తల్లూ రజి మరియు హాజిత్ జబైర్ రజి హాజిత్ అయిషా రజికు తోడుగా నిలిచారు. ఖలితముగా హాజిత్ అలీ రజితో హాజిత్ అయిషా రజి, హాజిత్ తల్లూ రజి, హాజిత్ జబైర్ రజిలు కలసి యుద్దం చేశారు. ఆ యుద్ధాన్ని జమల్ యుద్దం అని పిలుస్తారు. ఈ యుద్దం ప్రారంభ సమయంలో హాజిత్ అలీ రజి నోటి వెంట ఆం హాజిత్ సల్లల్లాహు అలైఫీ వసల్లం భవిష్యవాణి విన్నుడున హాజిత్ జబైర్ రజి యుద్దం నుండి దూరముగా ఉన్నారు. హాజిత్ జబైర్ రజి యుద్దానికి కంటే ముందే యుద్దం యుద్దం నుండి వైదోలిగారు. పైగా హాజిత్ అలీ రజితో యుద్దం చేయనని ప్రమాణం కూడ చేశారు. పైగా అర్థం చేసుకోవడంలో తాను పొరబడినట్లు,

ఇప్పుడు నేను అలీ రజి చేతుల మీదుగా మరల బైతుల్ చేస్తున్నాను అని ప్రకటించారు. (భిలాఫత్-వీ- రాష్ట్రప్రొ, పుట 44-45, అన్నారుల్ ఉలూమ్ సంపుటి 15).

మొత్తానికి హజుత్ జుబైర్ రజిను గూర్చి ఇలా పొందుపర్చబడింది: వారు రజి జమల్ యుద్దం నుండి తిరిగి వెళ్ళుచుండగా మార్గ మధ్యలో వారి రజిని హతమార్పినారు. హజుత్ అలీ రజి తో ఈ విషయంలో నేను పొరపాటు చేశాను. నేను యుద్దం చేయాలని ఆలోచించడం తప్పే కావున నేను యుద్దం నుండి వైదోల్చున్నాను అని హజుత్ జుబైర్ రజి చెప్పి ఆక్కడి నుండి వెళ్ళ చున్న సందర్భములో హతమార్పబడ్డారు. హజుత్ అలీ రజి హజుత్ జుబైర్ రజితో అల్లాహ్ ప్రమాణ పూర్తిగా తెల్పునదేమనగా, నీవు అలీ రజి తో యుద్దం చేయుదువు, నీ వైపు నుండి దౌర్జన్యం చేయబడును అని రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెల్పుచుండగా నీవు వినలేదా? అని గుర్తు చేయగా, అప్పును ఈ విషయం నాకు ఇప్పుడే గుర్తుకు వచ్చింది. అని అంగీకరించి హజుత్ జుబైర్ రజి ఆక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయారు. హజుత్ అలీ రజితో యుద్దం చేయకపోవడానికి ఇది కారణం. ఇందుకు చెందిన పూర్తి వివరణ హజుత్ తల్లా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ రజి ప్రస్తావనలో ప్రస్తావించడం జరిగింది. దాని ద్వారా తెలియునదేమనగా, ఇది కేవలం విద్రోహాలు, దుష్టులు కావాలని సృష్టించిన యుద్దం. ఈ యుద్దంలో అనేక మంది అనుచరులు తమ తొందం పాటు వలన పాల్గొన్నారు. మొత్తానికి ఆక్కడ తప్పు జరిగింది.

హరబ్ బిన్ అబుల్ అస్వద్ ఇలా అన్నారు: నేను హజుత్ అలీ రజి మరియు హజుత్ జుబైర్ రజిలను కలిసాను. హజుత్ జుబైర్ రజి తన గుర్తముపై కూర్చొని శత్రువుల వరసలను చీల్చుకుంటూ తిరిగి వస్తుండగా, వారి కుమారుడు అబ్బుల్లాహ్ వారికి ఎదురు వడ్డాడు. మీకు ఏమైంది? అని ప్రశ్నించాడు. అందుకు హజుత్ జుబైర్ రజి హజుత్ అలీ రజి నాకు ఒక హదీస్ ను గుర్తు చేశాడు. ఆ హదీస్ ను నేను కూడ స్వయముగా రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం శుభప్రదమైన నోటి నుండి విన్నాను. అదేమనగా, నీవు అతనితో అనగా హజుత్ అలీ రజితో యుద్దం చేయుదువు. అలా యుద్దం చేసినచో నీవు దౌర్జన్యం చేసినవాడవు అవుతావు అని హజుజార్ (స) అన్నారు. అందుకే నేను హజుత్ అలీ రజితో యుద్దం చేయును అని తిరిగి వస్తున్నాను అని సమాధానం ఇచ్చారు. అందుకు వారి కుమారుడు మీరు ప్రజల మధ్య సంధి కుదర్చుటకు ఇక్కడి వచ్చారు, కావున అల్లాహ్ తాలా మీ ద్వారా సంధి కుదర్చును అని దైర్యం చెప్పేను. అందుకు హజుత్ జుబైర్ రజి నేను ప్రమాణం చేశాను అని తెల్పినాడు. అందుకు అబ్బుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజి ఆ ప్రమాణానికి ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకొనుము. లేదా నీ బానిన జర్జస్ ను స్వతంత్రమును కల్పించుము, అతడు కూడ ఇక్కడే ఉన్నాడు కదా!, నీ వలన అల్లాహ్ తాలా పీరికి సంధిని కుదర్చును అని సమాధానమిచ్చేను. కథకుడు మరల ఇలా తెలిపెను. హజుత్ జుబైర్ రజి తన బానినకు స్వతంత్రమును కల్పించి ఆక్కడే నిలిచి ఉన్నాడు. కాని అప్పటికే ప్రజలలో భేదాభిప్రాయాలు అధికమైపోయాయి. ఫలితముగా హజుత్ జుబైర్ రజి మరల గుర్తముపై స్వారీ చేస్తూ ఆక్కడి నుండి బయటికి వచ్చారు. హజుత్ జుబైర్ రజి మదీనాకు తిరిగి వెళ్ళిపోవాలని, సంకల్పించుకొని బయలుదేరి, సఫ్వాన్ అనే ప్రాంతానికి చేరుకోగా, ఆ ప్రాంతము బస్రాకు సమీపంలో గలదు. బనూ ముజాహ వర్గానికి చెందిన ఒకర్ అనే వ్యక్తి హజుత్ జుబైర్ రజికు ఎదురు వడ్డాడు. ఆ వ్యక్తి హజుత్ జుబైర్ రజిను ఓ రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అనుకరుడా!

మీరు ఎక్కడి వెళ్ళుచున్నారు?, ప్రస్తుతం మీరు నా ప్రాంతంలో ఉన్నారు. మీకు ఎలాంటి హాని జరుగుండా నేను చూసుకుంటాను అని విన్నవించు కున్నాడు. ఆపై ఆ వ్యక్తి హజుత్ జుబైర్ రజితో కలసి ముందుకు వెళ్గా, అక్కడ మరొక వ్యక్తి అహనఫ్ బిన్ షైస్ కలిసాడు. ఆ వ్యక్తి అతనితో వీరు జుబైర్ రజి, వీరు రజి నాకు సప్పైన ప్రాంతంలో కలిసారు అని చెప్పేను. అందుకు అహనఫ్ మునల్చునుల రెండు వర్గాల వారు ఎంతో భీకరముగా పోరాదుచున్నారు. వారి భాగ్యాల ద్వారా ఒక్కొక్కరి తలలు ఎగిరి పదుతున్నాయి, ఇలాంటి సమయంలో వీరు తన భాగ్య పిల్లలను కలుసుకోవడం కోసం ఇంటికి వెళ్ళుచున్నారా? అని ప్రశ్నించెను. ఉమ్మైర్ బిన్ జర్జమూజ్, ఫాజీల్ బిన్ హాబిన్ మరియు నఫీల్ ఈ విషయం వినగానే వారు తమ గుర్తముపై స్వారి చేయుచూ హజుత్ జుబైర్ రజిను వెంబడించడం ప్రారంభించారు. చివరికి వారిని ఒక బృందంలో ఉండగా వట్టు కున్నారు. ఉమ్మైర్ బిన్ జర్జమూజ్ తన గుర్తముపై స్వారి చేస్తూ వెనుక నుండి వచ్చి హజుత్ జుబైర్ రజిపై భర్చుతో దాడి చేశాడు. ఫలితముగా వారికి కొద్ది పాటి గాయం ఏర్పడింది. హజుత్ జుబైర్ ఆ సమయంలో జుల్భమార్ పేరుగల గుర్తముపై స్వారి చేయుచుండెను. కావున ఆ గుర్తముపై నుండి ఉమ్మైర్ బిన్ జర్జమూజ్ పై దాడి చేశారు. ఫలితముగా అతడు తన మరణం తథ్యం అని భావించి, తనకు సహకరించగలరని తన మిత్రులను పిలుచుకున్నాడు. అలా వారందరు కలసి హజుత్ జుబైర్ రజిపై దాడి చేయగా, హజుత్ జుబైర్ రజి ఆక్కడిక్కడే మృతి చెందారు.

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. హజుత్ జుబైర్ రజి తన శత్రువును ఎదురిస్తూ, అతనిపై ఆధిక్యతను సాధించిన తరువాత కూడ అతని శత్రువు అల్లాహ్ కొరకు నన్ను వదిలి వేయమనగా వేడుకోగా, అది విన్న జుబైర్ రజి తన చేతిని వెనుకకు తీసుకున్నాడు. అలా ఆ వ్యక్తి చాలా సార్లు మోసం చేశాడు. అయినా కూడ అతడు హజుత్ జుబైర్ రజికు ద్రోహం చేస్తూ వారిపై దాడి చేసి, చివరికి గాయపరిచాడు. అందుకు హజుత్ జుబైర్ రజి అలైహి నిన్ను శిక్షించుగాకా! నీవే అల్లాహ్ కొరకు నన్ను వదిలివేయమని ప్రాథేయవడ్డావు, చివరికి నీవే ఆ విషయాన్ని మర్చిపోయావా? అని పోచురించినను, ఆ దుష్టులు హజుత్ జుబైర్ రజిను అమరుడిని చేసి, ఆ తరువాత వారి తలను వారి భాగ్యాన్ని తీసుకొని హజుత్ అలీ రజి వద్దకు చేరుకున్నారు. హజుత్ అలీ రజిత భాగ్యాన్ని చూసి ఈ భాగ్యమును రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చూసినచో హజుజార్(స) ముఖము బాధ నుండి విముక్తి చెంది సంతోషంతో వెలుగొందేది. కాని ఆ భాగ్యమే నేడు ఈ విపత్తుకు కారణమైనది అని అన్నారు. ఇబ్రై జర్జమైజ్ లోనికి రావడానికి అనుమతిని కోరాడు. భటులు హజుత్ జుబైర్ రజిను హతమార్పిన ఇబ్రై జర్జమూజ్ ద్వారం వద్ద నిలబడి యున్నాడు. లోనికి రావడానికి అనుమతిని కోరుచున్నాడు. ప్రతి ప్రవక్తకు ఒక అనుకరుడు ఉండేవాడు, నా అనుకరుడు హజుత్ జుబైర్ రజి అని రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెల్పుచుండగా నేను విన్నాను. హజుత్ జుబైర్ రజి సా అనుకరుడిని చేసిన వారు నరకానికి వెళ్ళుతారు అని సమాధానం ఇచ్చారు. ప్రతి ప్రవక్తకు ఒక అనుకరుడు ఉండేవాడు, నా అనుకరుడు హజుత్ జుబైర్ రజి అని ర

బెహోరూత్ 1990) (అత్తబ్భాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్బే సాల్డ్ సంపుటి 3, పుట 83, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1990) (అల్ అసాబ ఫిత్తమీజ్ స్పహోబ సంపుటి 2, పుట 460, జుబైర్ బిన్ అవామ్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1995).

హజుత్ జుబైర్ బిన్ అవామ్ రజి గారి భార్య అయినా హజుత్ ఆతిక బిన్ జైద్ ను గూర్చి మధీనా వారు ఇలా అనేవారు. ఎవరైతే అమరత్వంను కోరుకుంటారో వారు ఆతిక బిన్ జైద్ ను వివాహం చేసుకోవచ్చను అని అనేవారు. వీరు ముందుగా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీబకర్ రజిను వివాహం చేసుకున్నారు. వారు రజి అమరులైనారు. వారి అమరత్వం తరువాత వారు స్వతంత్రమును పొంది హజుత్ ఉమర్ బిన్ ఇత్తాబ్ రజిను వివాహం చేసుకున్నారు. ఫలితముగా వారు రజి కూడ అమరులైనారు. ఆ తరువాత వారు హజుత్ జుబైర్ బిన్ అవామ్ రజిను వివాహం చేసుకున్నారు. అలా వారు కూడ అమరత్వంను పొందారు.

హజుత్ జుబైర్ రజి మృతి చెందినప్పుడు హజుత్ ఆతిక రజి ఈ క్రింది పద్ధాన్ని చదివారు:

ఘదరబ్సు జుర్మూజిన్ బిథారిసి బుహ్రామతిన్
యోమ ల్లిభాజ వ కాన షైర ము అప్రిది
యూ అమ్రూ లో నబ్బుహ్తపు లవజద్తపు
లా తాఇపన్ ర ఇప్ల జనాని వలల్ యది
పల్లత్ యమీనుక ఇన్ ఇతల్తత ల ముస్లిమన్
హల్లత్ అలైక ఉఖూబతుల్ ముతఱమిన్
సకిలత్కా ఉమ్ముక హల్ జఫిర్త బిమిన్లిహి
ఫిమన్ మజా ఫీమా తరూహు వతఫ్ఫుతదీ
కమ్ ఘుమరతిన్ ఇద్ భాజహ్ లం యస్సిహి
అన్హో తిరాదుక యూ ఇబ్న ఘఫ్ఫుజల్ ఇర్దది.

అనగా జర్రూజ్ కుమారుడు యుద్ధము రోజున ఒక వీర సైనికుణ్ణి మోసము చేసెను. వాస్తవానికి అతడు పారిపోయేవాడు కాడు. ఓ అమర్ బిన్ జర్రూజ్ నువ్వు వారిని జాగరూకులుగా చేసినచో హృదయము, చేతులు కంపించే వంటి పరికివారిగా వారిని నువ్వు పొందేవాడు కాడు. నీ చేతులు పడిపోవును గాక! నువ్వు ఒక ముస్లిమి హతమార్చితి. ఉధైశపూర్వకముగానే నువ్వు హత్య చేసినందున నీకు తప్పక శిక్ష పడును. నువ్వు నాశనమగుదువు గాక! నువ్వు జీవిస్తున్న కాలములోని ప్రజలలో ఇంతటి వ్యక్తిపై ఎవడైనా విజయము సాధించాడా! కొద్దిపాటి బాధను భరించలేని ఓ వ్యక్తి! ఎంతటి కఠినమైన పరిస్థితులు ఎదురైనను నువ్వు జుబైర్ను యుద్ధ మైదానములో పొందేవాడివి. ఓ తెల్లటి ముఖము వాడా! నీ బర్చి దాడి అతనికి ఎలాంటి సప్పము కలిగించలేదు. (అత్తబ్భాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్బే సాల్డ్, సంపుటి 3, పుట 83, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1990)

తబ్బాతుల్ కుబ్రాలోని కథనము ప్రకారము జర్రూజ్ కుమారుడు వచ్చి హజుత్ అలీ రజి తో భేటి అగుటకు అనుమతి కోరినప్పుడు హజుత్ అలీ రజి అతనితో భేటి అగుటకు ఇష్ట పడలేదు. జుబైర్ రజి ఇబ్బందులు సృష్టించే వారిలో ఒకడు కాదా అని అతడు అడిగినప్పుడు హజుత్ అలీ రజి ఇట్లనిరి. నువ్వు నాశనమగుదువు గాక! తల్లూ రజి, జుబైర్ రజి అల్లాహ్ తల్లా తల్లా తెలిపిన ఈ క్రింది వ్యక్తులలో ఒకరని నేను నమ్ముతున్నాను. వ నజిలునా మా ఫి సుదూరి హిం మిన్ ఫిల్లిన్ ఇఫ్ఫానన్ అలా సురులిన్ ముతభాబిల్న (అల్ హజర్ :48) అనగా వారి యిరులలో కపటమున్నను మేము తీసివేయుదుము. వారు సోదరులై (స్వర్గములో వుందురు). ఎదురు బదురు మంచాలపై (కూర్చొని) వుందురు. (అత్తబ్భాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్బే సాల్డ్, సంపుటి 3, పుట 83, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1990)

హజుత్ జుబైర్ రజి వివిధ సందర్భములలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ వివాహములు చేసుకున్నారు. అలా వారికి అధిక సంతానము కలిగినది. ఆయా వివరములు ఇట్లు గలవు.

హజుత్ అస్సా బిన్ అబ్దుల్లాహ్, ఉర్వహ్, మున్జిర్, ఆసిమ్, ఖదీజతుల్ కుబ్రా, ఉమ్ముల్ హాసన్ ఆయషా పుట్టినారు.

హజుత్ ఉమ్మె భాలిద్ రజి. వీరితో పట్టిన సంతానము పేర్లు ఇట్లు గలవు. భాలిద్, అమర్, హబీబ్, సైద్హా, హింద్.

హజుత్ జుబాబ్ బిన్ హనీఫ్ (రజి). వీరితో మున్జాబ్, హంజమ్, రమ్లు అను పిల్లలు జన్మించారు.

హజుత్ జైనబ్ ఉమ్మె జాఫర్ (రజి). వీరితో ఉబైదహ్, జాఫర్ అను పిల్లలు జన్మించారు.

హజుత్ ఉమ్మె కుల్హామ్ బిన్ అకూ (రజి). వీరితో జైనబ్ జన్మించెను.

హజుత్ హిలాల్ బిన్ ఛైన్ (రజి). వీరితో ఖదీజతుస్సుప్రూజ్ జన్మించెను.

(అత్తబ్భాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్బే సాల్డ్, సంపుటి 3, పుట 74, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1990)

హజుత్ ఆతికహ్ బిన్ జైద్ రజి.

(అత్తబ్భాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్బే సాల్డ్, సంపుటి 3, పుట 83, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహోరూత్ 1990)

హజుత్ జుబైర్ సంఘటనలన్ని ఇక్కడితో ముగిసిపోయినవి.

ఇప్పుడు నేను కొందరు మృతులు గురించి ప్రస్తావించి వారి అంత్యక్రియ ప్రార్థన జూమా తర్వాత చదివిస్తాను. వీరిలో మొదటి ప్రస్తావన అలోజీ ఇబ్రాహీమ్ ముబాయి నాయిబ్ అమీర్ సువ్వెమ్ గేంబియా గారిది. వీరు 10 ఆగస్టు తేదీన మృతి చెందారు. **أَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** వీరు 4 జూన్ 1944 తేదీన బాంజల్లో జన్మించారు. మాజీ అమీర్ జమాతుల్ గౌ॥ చౌధ్రి షరీఫ్ కీ॥ శే॥ గారి హయాంలో అనగా 1961 లేదా 1962లో వీరు అప్పాదియ్యత్ స్పీకరించారు. జమాతుల్ ఆరంభ సభ్యులలో పీరాకరు. ఐదు వూటల నమాజ్ తో పాటు తహజ్జుద్ కూడ చదివేవారు. అల్లాహ్ కృపానుసారము వసియ్యత్ చేశారు. ధన త్యాగములో ఎల్లప్పుడు ముందుండేవారు. మృతులు పవిత్ర ఖుర్రాల్ ప్రేమికులుగా వుండిరి. క్రమం తప్పకుండా పవిత్ర ఖుర్రాల్ పరించేవారు. మృతులు ఒక సుదీర్ఘ కాలము నుండి నాయిబ్ అమీర్గా సేవలందించు అనుగ్రహము పొందుతున్నారు. దీనితో పాటు అప్పుర్ జల్లు సాలానా, నేపుల్ నెక్రటరి అమూరె భార్జు, సదర్ మజ్జిన్ అన్నారుల్లాహ్ గేంబియాగా కూడ సేలందించు అనుగ్రహము పొందారు. మస్కుర్ సాగ్లు బోర్డులో కూడ సభ్యులుగా వుండిరి. **إِنْ تُرِكْتُكُمْ** అధ్యాత్మకులుగా దేశములోని వివిధ ప్రాంతాలలో అధ్యాత్మకులుగా సేవలందించారు. తమ విభాగములో ఉన్నత విద్య, మాస్కుర్ డిగ్రీ కొరకు అమెరికా వెళ్లిరి. తిరిగి వచ్చిన తర్వాత దేశము, జాతి కొరకు సేవలందించిరి. గేంబియాలోని ఒక ప్రముఖ సంస్థ మేనేజ్మెంట్ డెవెలప్మెంట్ ఇన్స్టిట్యూట్ వ్యవస్థాపక సభ్యులలో ఒకరిగా వుండిరి. ఈ సంస్థ గేంబియాలో సివిల్ నర్వేన్స్, ఇతర సభ్యులకు ఉన్నత విద్యనదిస్తుంది. గేంబియాలోని చాలా మంది ప్రభుత్వ ఉన్నత అధికారులు ఈ సంస్థలో విద్యాభ్యాసం చేశారు. వీరు తాహిర్ అప్పాదియ్య ముస్లిం సీనియర్ సూక్లనకు ప్రిన్సిపల్, సుప్రత్ సీనియ

గేంబియా అమీర్ గారిట్లు ప్రాశారు. నేను కూడ కరాయబాయి ల్యాండ్ మిడిల్ స్కూల్లో వారి విద్యార్థిగా వున్నాను. ఇక్కడ అహ్మద్ విద్యార్థులు ఇతర ముస్లిం విద్యార్థులతో కలిసి ప్రతి గురువారము రోజున ఇస్లామియ అంశములు అనే తరగతి మొదలు పెట్టారు. మృతులు ఈ తరగతిని బోధించేవారు. మృతులు జమాత్ పదవిదారులు, జమాత్ వ్యవస్థను చాలా గౌరవించేవారు. నా ఉపాధ్యాయులైనను ఎల్లప్పుడు నాతో పాటు ఇతర పదవిదారులకు విధేయులుగా వుండిరి. చాలా వినములు, శ్రమ జీవి, విశాల హృదయము కలిగి వుండిరి. భిలాఫత్ పట్ల విశ్వసనీయత, విధేయత కలిగి వుండిరి. వర్తమాన ఖలీఫాతో లాత్యాఖిమానాల సంబంధముండెను. జమాత్, భిలాఫత్ రక్షణలో సదా ముందుండేవారు. మంచి ధార్మిక విద్య కూడ కలిగి వుండిరి. నిదర్శనములతో మాటల్లాడేవారు. వివేకముతో సంభాషించేవారు. ఆధునికి సంకేతముతో పాటు వివిధ మార్గముల ద్వారా హజుత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం సందేశము అందించుటకు ప్రయత్నించేవారు. ప్రచారములో నిమగ్నమై వుండేవారు.

రెండవ అంత్యక్రియ ప్రార్థన అబ్బుల్ జలీల్ భాన్ గారి కుమారుడు గో॥ నయామ్ అహ్మద్ భాన్ నాయిబ్ అమీర్ కరాచి గారిది. వీరు మృతి చెంది రెండు మూడు నెలలు గడిచినవి. అంటే ఏప్రిల్ నెల చివరలో మృతి చెందారు. **وَإِنَّ الَّذِيْهِ رَاجِعُونَ** వీరి వంశములో అందరి కంటే ముందు గో॥ అబ్బుర్ అలీ గారి ద్వారా అహ్మదియ్ ప్రవేశించినది. హజుత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం అనుచరులైన హజుత్ మాల్�ిం మాన్ అలీ భాగల్పూరి గారి ద్వారా వీరు బైత్ అబ్బుర్ అలీ గారు వీరి తల్లికి మేన మామ, తండ్రికి మామయ్ అయ్యేవారు. నయామ్ భాన్ గారు భారత దేశములోని పట్న నగరము నుండి పదవ తరగితిలో ఉత్తీర్ణమైనారు. పాకిస్తాన్ వీరుడిన తర్వాత 1948 సాలో లాహోర్ వచ్చేసిరి. దయాల్ సింగ్ కళాశాల నుండి ఇంటర్ చదివారు. టి.ఐ.కళాశాల లాహోర్ నుండి ఎమ్.ఎస్.సి చేశారు. అనంతరం లండన్ వెళ్లిపోయిరి. 1959 సంాలో తిరిగి కరాచి వచ్చి గ్ర్యాన్ కంపనీలో ఉద్యోగము చేశారు. 1993 సంాలో సీనియర్ జనరల్ మేనేజర్ పదవిలో ఉద్యోగ విరమణ పొందారు. మజ్లిస్ ఖుద్దాముల్ అహ్మదియ్ కరాచిలో నాయిబ్ నాజిర్ సనత్ వ తిజారత్ గా సేవలు ప్రారంభించారు. అనంతరం స్థానిక మజ్లిస్ ఖుద్దాముల్ అహ్మదియ్ కరాచిలో నాయిబ్ భాయిద్ గా నియమితులైరి. మరల 1966 సంాలో మజ్లిస్ ఖుద్దాముల్ అహ్మదియ్ కరాచి భాయిద్ గా ఎన్నికైనారు. నాలుగు సంవత్సరముల వరకు ఈ సేవలందించారు. అనంతరం అన్నారుల్లాహ్ మార్ట్ రోడ్ కరాచికి జయిమ్ అలాగా వుండిరి. మరల నాజిమ్ అన్నారుల్లాహ్ జిల్లా కరాచీగా వుండిరి. 1997 సం॥ వరకు ఈ పదవిలో వున్నారు. 1997 సంాలో కరాచీ ప్రాంతమునకు నాజిమ్ అన్నారుల్లాహ్ గా నియమితులైరి. సైక్రెటటి అహ్మదియ్ జమాత్ కరాచీగా నియమితులైరి. 2019 సం॥ వరకు ఈ పదవిలో కొనసాగారు. సుదీర్ఘ కాలము వరకు నాయిబ్ అమీర్ కరాచీగా సేవలందించారు. ఫణ్ణె ఉమర్ శోండేవ్నెకు దైరెక్టరుగా కూడా వున్నారు. ఇంటర్వెషన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఆర్టిషెక్ట్స్ ఇంజనీర్స్ మొదటి కార్యవర్గ సమితిలో ఆడిటర్గా సేవలందించారు. దీనికి కరాచి ప్రాంత అధ్యక్షులుగా కూడ చాలా సంవత్సరములుండిరి. 1970 సంాలో దురుజ్జయాఫత్ రబ్బు కొరకు, జల్స సెలానా కొరకు రొట్టెలె తయారు చేసే యంత్రం ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రణాళిక రూపొందించబడెను. యంత్రములు సిద్ధం చేయడం మొదలయ్యెను. ఇంజనీర్గా వీరికి ఈ పనిలో సేవలందించు భాగ్యము కలిగినది. నయామ్ భాన్ గారి భార్య ఇంతకు ముందే మృతి చెందారు. వీరి కుమార్తె అహ్మద్ గారిట్లు ప్రాశారు. చాలా కాలము క్రీతం మా తల్లి మరణించిన తర్వాత ఒక దయాకువైన తండ్రితో పాటు అన్ని చూసుకునే తల్లిగా కూడ, ఒక మంచతి మిత్రునిగా కూడ తయ పొత్త పోశించారు. ఎల్లప్పుడు ధర్మము, భిలాఫత్, నమాజ్ సలుపుట, జమాత్ ముడిపడి వుండాలనే పాఠము నేర్చించారు. వీరి అల్లుడు దాక్షర్ ఫుఫ్సార్ గారిట్లు ప్రాశారు. నీకు వీరితో 30 సంాల క్రితం బంధత్వము వీరుడినది. ఈ 30 సంాలలో

మృతున్ని చాలా దగ్గరగా చూసే అవకాశము నాకు లభించినది. వారి సత్సంగము, సామీప్యము నా జీవితములో సానుకూల ప్రభావము వేసినది. మృతున్ని దైనందిన కార్యక్రమములు ఎంతో పవిత్రము, సామాన్యముగా వుండేవి. ప్రార్థన పట్ల ఈర్ష కలిగేంత ప్రేమ వుండెను. తహజ్జుద్ క్రమం తప్పకుండా చదివేవారు. పశ్చవాతము వచ్చిన తర్వాత స్వంతంగా కదిలే పరిస్థితి లేకుండెను. అయినను తమ కార్యక్రమములలో ఎలాంటి తేడా రానివ్వు లేదు. నన్న ఫలానా సమయములో లేపి కూర్చొసబెట్టమని తనకు నియమించిన మేల్ నర్స్ చెప్పి వుండిరి. అనంతరం కుర్చీలోనే కూర్చొని తహజ్జుద్ నుండి నమాజులు చదవడం మొదలు పెట్టే వారు. ఆరోగ్యము సహకరించకున్నను ల్యాప్టాప్లో ధార్మిక సేవకార్యక్రమములు కూడ చేసేవారు.

జమాత్ మురఖ్ తత్త్విమ్ గారిట్లు ప్రాశారు. ప్రతిక్షణం వీరి ముఖములో చిరునవ్వు వుండేది. అనారోగ్యముతో వున్నను కార్యాలయమునకు తప్పక వచ్చేవారు. జీవిత సమర్పితులతో ఎంతో గౌరవ మర్యాదతో వ్యవహరించేవారు.

అల్లాహ్ తఱలా మృతునితో దయ, క్షమాగుణముతో వ్యవహరించి, స్థాయి అంతస్తులను పెంచుగాక! వారి సంతానము వారి పుణ్యములను కొనసాగించుగాక! వీరి గురించి మరొక విషయము చెప్పువలసినది వున్నది. అనగా ఇక్కడి జర్మిష్ మునీర్ నార్స్ గారు ఇట్లు ప్రాశారు. వీరు ధార్మిక సేవలకూ ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా వుండేవారు. భిలాఫత్ పట్ల అభిమానము, వినముత, విశ్వసనీయతతో కూడిన సంబంధము సదా కలిగి వుండిరి. వారిట్లనిరి. నేను జిల్లా భాయిద్ గా సేవలందించు అనుగ్రహము పొందుతున్నప్పుడు నాకు చాలా గొప్ప రీతిలో మార్గదర్శనము చేసేవారు. వారు ప్రతి అమీర్తో విధేయతతో పాటు సహాయము కూడ ఎంతో గొప్పగా చేసేవారు.

మరో అంత్యక్రియ ప్రార్థన గెత్తేదారు వలీ ముహమ్మద్ కీ॥ శే॥ గారి భార్య గో॥ బుప్రా బేగం జర్జునీ గారిది. 19 జూలై తేదీన 74 సంాల వయసులో గుండె నొప్పితో మృతి చెందారు. **وَإِنَّ الَّذِيْهِ رَاجِعُونَ** వీరి దాద (తాత) హజుత్ మియాం నిజాముద్దీన్ గారు ఆఫ్ నాభా హజుత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం అనుచరులుగా వుండిరి. క్రమం తప్పకుండా తహజ్జుద్ సలుపేవారు. నమాజులకు కట్టుబడి వుండిరి. అపిథి మర్యాదలు చేసేవారు. లేనివారిని ఆదుకునే వారు. ధన త్యాగములో ముందంజలో వుండేవారు. పుణ్యరాలు, వినమురాలు. భిలాఫత్ పట్ల అమితాఖిమానము, విశ్వసను కలిగి వుండిరి. బాల్యము సుండే చూపు సరిగా లేనందున పవిత్ర ఖుర్జెన్ చదవలేక పోయేవారు. కాని వివాహము తర్వాత తమ పిల్లల సహకారముతో కొన్ని పారాలు కంరథ్సం చేశారు. ఎమ్.టి.ఎ.లో ప్రసారమయ్యే

(2వ పేజి తరువాత)

ధన త్యాగం చేయు అవకాశం ఎప్పుడు దొరుకుతుందని ఎదురు చూసేవారు. అందరి కన్న ముందు వారే సిద్ధముగా ఉన్నానని తెలుపెవారు. వారి అసాధరణమైన త్యాగ స్వార్థి ఈ ఘటణ ద్వారా బహిర్గతమవుతుంది. వారు వసియుత్త నిబంధనల మేరకు చెల్లించిన తరువాత స్థిరాస్తి భాగంలో చెల్లించవలసిన మొత్తం నగదును కూడ చెల్లించిరి. కాని పొరపాటున ఆ మొత్తం నగదును ఇతర భూతాలో జమ చేయడం జరిగింది. చాలా కాలం తరువాత ఆ పొరపాటు వెలుగులోకి వచ్చింది. ఆ పొరపాటు జరిగిన కాగితాలను సరిచేయడం సులభతరమే అయినా కూడ ఆ వస్యాభినంగల మహిళ ఇతర భూతాలో జమ అయిన నగదును తీసి మరల వసియుత్త భూతో జమ చేయడం ఇష్టం లేక స్థిరాస్తి భాగాంలో చెల్లించవలసిన మొత్తం నగదును మరొకసారి చెల్లించి, తమ లెక్కలన్నింటిని సరిచేసుకొనిరి.

(అన్వాబె అహ్మద్ సంపటి 1, పుట 162)

అల్లాహ్ తాలా తన ప్రత్యేక దయానుగ్రహములతో జమాత్త ప్రీతి, పురుషులకు ధన త్యాగం చేయు మైదానంలో అసాధరణమైన, ఆశ్వర్యకరమైన ఉదాహరణను ప్రదర్శించే అవకాశమును కల్పించాడు. ఎంతో విశాల హృదయంతో, అల్లాహ్ తాలా ప్రీతి కొరకు, తమకు దేవుడు అనుగ్రహించిన సంపదను త్యాగము చేయు సధావకాశమును అల్లాహ్ తాలా సంపన్నులకు కూడ కల్పించెను. పేదవారు కూడ తమ స్వచ్ఛత, స్వాభిమానం, సంకల్పం దృష్ట్యా ఎవరిని తీసిపోరు. అనేక సంఘటనల నుండి ఒక సంఘటనను నేను ఈ సందర్భముగా మీముందు ప్రస్తావించెదను.

ఖూదియాన్ ప్రారంభకాలమునకు చెందిన ఘటన ఇది. రెండవ భలీఫా గారి ఉత్సారిధిత్వ కాలంలో ఒక పేద మహిళ చేసిన త్యాగమును కీసేందురు. మా తల్లి గారు నాకు ఎన్నో సార్లు వినిపించిరి. ఒక సమావేశంలో హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌవూద్ రజియల్లాహ్ అనుహా ధన త్యాగమును గూర్చి ప్రోత్సహించసాగిరి. పేదరాలు, నిన్సహోయురాలైన ఈ మహిళ ధనవంతులు త్యాగాలు చేసి పుణ్యం సాధించుకొనుచున్నారు, నేను మాత్రం త్యాగం చేయలేక పోవుచున్నాను కదా అని ఆవేదన చెందసాగినది. తనను కలవర పెడుచున్న ఆ ఆవేదనతోనే ఇంటికి చేరుకున్నది. ఇంట్లో గల సామాగ్రిని విక్రయించి గతంలోనే చందా చెల్లించినది. కావున చుట్టూ ప్రక్కల చూడగా తాను పెంచుకొనుచున్న ఒక కోడి కనిపించినది. ఆ కోడినే తీసుకవచ్చి హజ్రార్ గారి సమక్కంలో చందా రూపంలో చెల్లించిరి. అయినా కూడ అనంత్తప్రతితో ఇంటికి చేరుకొని ఇంట్లో గల రెండు మూడు కోడి గ్రుడ్డను కూడ తీసుకవచ్చి ఇచ్చిరి. వారిలో ఎంతటి త్యాగ స్వార్థిగలదనగా, ఒకవోట ప్రశాంతంగా కూర్చోలేకుండిరి. ఒక ప్రక్క హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌవూద్ (ర) ప్రసంగం కొనసాగుచుండగానే ఇంటికి చేరుకొని ఏదైన కనిపించినచో బాగుండును, దానిని తీసుకవచ్చి చందాగా చెల్లించెదననే తపన వారిలో కనిపిస్తున్నది. తన భర్త ఒక విరిగిపోయినా మంచంపై కూర్చొనెను. అతను ఆ మహిళతో ఇంకా ఏమి పెదుకుచున్నావు. ఇంట్లో ఉన్నవన్ని చందాలో చెల్లించావు. ఇంట్లో ఏ వస్తువు మిగలలేదు కదా! అని సంభాషిస్తుండగా, తన సమస్తంను దేవుని మార్గంలో త్యాగం చేయుటకు సంకల్పించుకున్న ఆ దైవదాసురాలు ఆవేశంతో ఇలా మందలించెను.

“ మౌనంగా కూర్చొనుము. నాకు తోచినచో నేను నిన్న కూడ అమృతేసి చందా చెల్లించెదను!”

(అహ్మద్ ద్వారా ప్రపంచమునకు ఏమి ఇచ్చినది?. పుట 49)

ముగింపు:

ఇస్లాం అహ్మద్ ద్వారా ప్రపంచమునకు ఏమి ఇచ్చినది? అంకిత భావాలు, వారి విశ్వాసభరిత నడవడికలు మనకోసం నిశ్చయముగా మార్గదర్శకాలు. మీరు ఈ ఘటణలను కేవలం క్షణం పాటు ఆనందించడం

కోసం, తల దులుపుకోవడం కోసం కాకుండా, ఈ వచ్చితమైన ఆదర్శనములను ఆచరించి కొనసాగించుటకు ఒక్కాక్కు ఘటణ మనలను ఆహ్వానిస్తున్నాయి. ఈ మార్గంలో పయణించిన వారు తమ మజిలీని చేరుకున్నారు. నేడు ఈ ధన త్యాగపు మార్గంలో పూర్తి స్థిరమైన ముందుకు పయణించటం కూడ మన బాధ్యత. అంతేగాకా త్యాగాల జెండాను మన పూర్వికులు ఏ విధముగా క్రిందికి తల దించకుండా ఎత్తుకున్నారో అదే విధముగా నేడు మనము కూడ దాని ఉచ్చస్తి కోసం మన ప్రాణాలను, ధనమును త్యాగము చేద్దాం. అంతేగాని అహ్మద్ ద్వారా నామమునకు ఎలాంటి తలవంపులు గాని, మచ్చలు గాని రాకుండా చూదాం.

ఈ ప్రపంచం తాత్కాలికమైనదని, కొన్ని రోజులకే పరిమితమైనదనే విషయంను మనము గుర్తుంచుకోవాలి. మనలో ప్రతి ఒక్కరు ఈ తాత్కాలిక స్థావరంను వీడి, పరలోకపు ప్రయాణమును ప్రారంభించవలసి ఉంది. ఇలాంటి ప్రయాణం కోసం మనము ఎలాంటి ప్రయాణసామాగ్రిని సిద్ధం చేసుకున్నామనే ఆలోచన, అవేదన ప్రతి ఒక్కరికి ఉండాలి. ఒకవేళ ఎవరైన నేను నా ఆస్థిపాస్థలను, భవంతులను, సిరి సంపదలను తన వెంట తీసుకవెళ్ళానని భావించినచో అతని కన్న మూర్ఖుడు మరొకడు ఉండునా? ఈ ప్రపంచానికి వచ్చే ప్రతి వ్యక్తి ఒట్టి చేతులతోనే వచ్చును. ఒట్టి చేతులతోనే తిరిగి వెళ్ళును. ప్రపంచపు ఈ సిరి సంపదలు, భోగభాగాలు, భార్య, పిల్లలు, బంధుమిత్రువులు అందరు ఈ ప్రపంచంలో ఉండిపోతారు. చనిపోయిన వ్యక్తితో పాటు ఈ ప్రపంచం నుండి వెళ్లునది మరియు అతనికి ప్రయోజనం చేకూర్చునది కేవలం అతని సత్కర్మలు మాత్రమే.

ఆ సత్కార్యములలో దైవ మార్గంలో ఖర్చు చేయుటకు అత్యస్త పుణ్యఫలం గలదు. ఒకవేళ అల్లాహ్ తాలా అనుగ్రహించిన సంపద నుండి అతని ప్రీతి కోసం మనసుపూర్తిగా దైవ మార్గంలో ఖర్చు చేసినచో, ఈ త్యాగం తప్పకుండా ప్రయాణ సామాగ్రియే అగును. ఇదియే ప్రశ్న దినమున అతనికి తోడుగా నిలుచును. ప్రశ్న దినమున ప్రయోజనం చేకూర్చు సంపద కూడ ఈ త్యాగమే. హజ్రత్ సాహెబ్జదాహ్ మిర్జా బహిర్ అహ్మద్ (ర) ఎంత మధురముగా తెలిపెనుకదా!

یہ زر و مال تو دنیا ہی میں رہ جائیں گے
حشر کے روز جو کام آئے وہ زر پیدا کر

కావున ఈ ప్రపంచ సిరి సంపదలు పరలోకములో ప్రయోజనం చేకూర్చుననే బ్రామ మనలో ఎవ్వరికి ఉండరాదు. ఈ ప్రాపంచిక సంపదలను దైవ మార్గంలో ఖర్చు చేసి దేవుని శాశ్వతమైన ప్రీతిని, అశేష సంపదలను పొందువారే నిజమైన వివేకవంతులు, విజ్ఞలు. ధనం దైవ మార్గంలో ఖర్చు చేసినచో తన సంసద తరిగిపోవుననే ఆలోచనలు ఎన్నడు వారికి కలుగు. ఇది కేవలం పైత్రాన్ ఆలోచనయే. వాస్తవం ఏమిటనగా, దైవ మార్గంలో ఖర్చు చేసినచో ధనం తరిగిపోదు. లెక్కలేనంతగా పెరిగిపోతుంది. హజ్రత్ ముసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సులాం ఒక షారీ పద్మంలో ఇలా తెల్పిరి.

زندل مال در راہش کے مفلس نہی گرو
خدا خود مے شود ناصر اگر ہمت شود پیدا

అనగా దైవ మార్గంలో ధనమును ఖర్చు చేసినచో ఎవరు పేదవారు కారు. ఒకవేళ మానవుడు ఈ మార్గంలో ధైర్య, సాహసాలు ప్రదర్

EDITOR SYED RASOOL NIYAZ Mobile. :+91 9493113322 SUB EDITOR: MUHAMMAD AKBAR Mobile. :+91 9948692101 e-mail: badartel001@gmail.com	REGISTERED WITH THE REGISTER OF THE NEWS PAPERS FOR INDIA AT NO: PUNTEL/2016/68817 Weekly BADAR Distt: Gurdaspur (Pb.) INDIA Qadian - 143516 POSTAL REG NO GDP-38/2020-2022, Vol. 5. Thursday, 08 OCT 2020 Issue No. 41.	MANAGER NAWAB AHMAD Mobile. : +91 94170-20616 e-mail:managerbadrqnd@gmail.com website:www.akhbarbadrqadian.in www.alislam.org/badr
---	--	--

ANNUAL SUBSCRIPTION:Rs.500/- (Per Issue: 9/-) (WEIGHT: 20-50, grms / issue)

అతని వాగ్దానాలపై పూర్తి నమ్మకంతో ధన త్యాగపు మైదానాలన్నింటిని ఎంత వైభవముగా దాటవలెననగా వారికి ఈ ప్రవంచములోనే ఈ శుభవార్త అందవలెను.

فاذ خلی فی عبادی و اذ خلی جنتی

ఓ నా ప్రియమైన దాసులారా! నా మార్గంలో మిమ్ములను మీరు అంకితం చేసుకోను వారలారా!, భయపడుచు రండి, నా శాశ్వతమైన స్వర్గంలోకి ప్రవేశించండి. (ఆల్ ఫజర్ : 30,31)

అల్లాహు తాలా మనందరికి ఈ శాశ్వత శిఖిరంలో చేర్చగాకా!

(అమీన్.)

సమాప్తం

(1వ పేజి తరువాత)

అలా వారు గుమ్మం వద్దకు చేరుకునే సరికి హాజిత్ ఉమర్ రజి క్షుమాపణలు కోరుచున్నారు, రసూలుల్లాహు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కోపాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి హాజిత్ అబూబకర్ రజి రెండు చేతుల మధ్య తల పెట్టుకొని కూర్చున్నారు. ఆపై ఓ రసూలుల్లాహు! ఫిదాక అభీ వ ఉమ్మీ నాతోనే పొరపాటు జరిగింది, ఇందులో ఉమర్ తప్పిదము ఏమి లేదు అని విన్నవించుకున్నారు. అలా వారు రజి హాజిత్ ఉమర్ రజిను ఆం హాజిత్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కోపం నుండి కాపాడుటకు ప్రయత్నించారు. ఒకరి కంటే మరొకరు సత్యార్థములో ముందుండాలనే వారి స్వార్థి ఇది. తప్పిదము హాజిత్ ఉమర్ రజి దే అయినను, రసూలుల్లాహు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హాజిత్ ఉమర్ రజిను కోపగించుకోకూడదని స్వయముగా హాజిత్ అబూబకర్ రజియే క్షుమాపణలు కోరుచున్నారు.

వాస్తవానికి ఇస్లాం మరియు ఇతర మతాలలో ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని చూసినచో మనకు కనిపించే వైభవాలు, ప్రత్యేకతలలో మనకు కనిపించు అన్నిటి కంటే స్వప్షమైన వ్యత్యాసం ఏమిటనగా, ఇతర మతాలు పుణ్యకార్యములు చేయమని మాత్రమే ప్రోత్సహిస్తుంటాయి, కాని ఇస్లాం మాత్రం పుణ్యకార్యములలో ఇతరుల కంటే ముందు ఉండాలని సూచిస్తుంది. ” (తప్పిరే కబీర్ సంపుటి 2 , పుట 254-255, ప్రచురణ భాదియాన్ 2010).

బానిసల వ్యాపారము:

ఆం హాజిత్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రవక్తగా ప్రకటణ చేసినతరువాత వారు (స) ముందుగా బానిసలతో మృదువుగా, కట్టాక్షస్వభావంతో ఉండవలెనని బోధించిరి. అంతేగాకా హజూర్ (స) ప్రవక్తత్వ ఆరంభ కాలంలోనే ప్రవిత్ర ఖుర్జెన్ బోధనల ఆధారముగా బానిసలకు పూర్తి స్వేచ్ఛను కల్పించడము ఒక పెద్ద పుణ్యమని ఉద్యమమును ప్రారంభించిరి. ఈ ఉద్యమము అరబ్ బానిసలై చాలా తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూసింది. వారు హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను జగత్తు దయాసాగరుడుగా, తమవిముక్తి కారకులుగా భావించసాగిరి. ఈ కారణము వలనే ఆ బానిసలలో మరియు బలహీనులలో ఇస్లాం ఎంతో వేగంగా విస్తరించడం జరిగింది. ఈ విధముగా ఇస్లామీయ ఆదేశాలు అవతరిస్తుండగా

బానిసల పరిస్థితి మేరుగు పడసాగెను. మరియు వారికి ఒక వటిష్టత కూడ ఏర్పడసాగెను. ఈ బానిసల ట్రైప్పుని (స) ద్వారము ముందు అన్ని వేళలో వీరు పడిగాపులు గాచేవారు. చివరికి ప్రాపంచికముగా వెనుకబడిన మరియు హీనముగా భావించబడిన ఈ జాతి వారు దేవుడి దృష్టిలో రజియల్లాహు అల్లహు అనుహు వ రజూ అనుహు అను భిరుదుతో సత్కరించబడిరి.

హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం బానిసత్వపు అసమంజస మరియు హింసాత్మక పద్ధతులను నిషేధించిరి. మరియు ఆచరణకు యోగ్యమైన మరియు ప్రయోజనకరమైన పద్ధతులను అనుసరించసాగిరి. హజూర్ (స) బానిసల జీవితమును చక్కదిద్దుటకు, వారి స్వేచ్ఛకు సంబంధించిన ఆదేశాలను కూడ జారి చేసిరి. ఈ విధముగా హజూర్ (స) ప్రగాఢ బోధనలను, వారి ఆచరణాత్మక స్వార్థిని ముస్లింలు కూడ ఆచరిస్తా బానిసలకు స్వేచ్ఛ కల్గించుటలో పాల్గొన్నారు. ఘలితముగా అతి తక్కు కాలంలోనే బానిసలను కూడ సాధారణ శౌరులతో సమానత్వం లభించింది. వారికి లభించిన హక్కుల వలన వారు కూడ ఇతరులతో సమానంగా అన్ని రంగాలలో నిల్చున్నారు. ప్రతియ కాలం వరకు హజూర్ (స) బానిసలు మరియు వెనుకబడిన జాతుల కొరకు నిజమైన ఒక గొప్ప ఉపకారిగా నిలిచారన్న విషయమును నిస్యంకోచముగా అంగీకరించవచ్చును.

హజూర్ (స) బానిసల స్వేచ్ఛ, ప్రతిష్ట, వారి ఆత్మాభిమానం, గౌరవం పట్ల తీసుకోవలసిన ప్రద్ధను గూర్చి వారి హక్కుల పరిరక్షణ కోసం వారిని సంతోషపెట్టడం కోసం, వారితో ఉత్తమ రీతిలో వ్యవహరించుటకై పవిత్ర ఖుర్జెన్ బోధనల రూపంలో అన్ని రకాల ఆజ్ఞలను, ఆదేశాలను జారి చేశారు. వాటన్నింటిని ఇక్కడ ప్రస్తావించడం కష్టతరమే అయినను వాటిలో కొన్నింటిని నేను మీ ముందు ప్రస్తావించెదను.

హజూర్ (స) బానిసల స్వేచ్ఛ, ప్రతిష్ట, వారి ఆత్మాభిమానం, గౌరవం పట్ల తీసుకోవలసిన ప్రద్ధను గూర్చి వారి హక్కుల పరిరక్షణ కోసం వారిని సంతోషపెట్టడం కోసం, వారితో ఉత్తమ రీతిలో వ్యవహరించుటకై పవిత్ర ఖుర్జెన్ బోధనల రూపంలో అన్ని రకాల ఆజ్ఞలను, ఆదేశాలను జారి చేశారు. వాటన్నింటిని ఇక్కడ ప్రస్తావించడం కష్టతరమే అయినను వాటిలో కొన్నింటిని నేను మీ ముందు ప్రస్తావించెదను.

హజూర్ (స) బానిసల స్వేచ్ఛ, ప్రతిష్ట, వారి ఆత్మాభిమానం, గౌరవం పట్ల తీసుకోవలసిన ప్రద్ధను గూర్చి వారి హక్కుల పరిరక్షణ కోసం వారిని సంతోషపెట్టడం కోసం, వారితో ఉత్తమ రీతిలో వ్యవహరించుటకై పవిత్ర ఖుర్జెన్ బోధనల రూపంలో అన్ని రకాల ఆజ్ఞలను, ఆదేశాలను జారి చేశారు. కాదు, అయినా కూడ హజూర్ (స) ఏ విషయంలో ఏనాడు కూడ నన్ను ఉంచుకూడ అనలేదు. నీవు ఈ పని ఎందుకు చేశావని ఎన్నడు మందలించలేదు. పైగా నీవు ఈ పని ఎందుకు చేయలేదని ఏనాడు ప్రశ్నించలేదు.

ఒక ప్రస్తావనలో హజూర్ (స) ఇలా ఉపదేశించిరి. నీ సేవకుడు నీకు సోదరుడి లాంటి వాడు, దేవుడు అతడిని నీకు అనుబంధీకుడిగా చేశాడు. కావున ఒక సోదరుడు, అతనికి అనుబంధముగా ఉన్నప్పుడు తాను స్వయముగా భుజించు అహిరములో నుండి అతడికి తినిపించవలెను. తాను ధరించుటకు ఇష్టపడు దుస్తువులను అతడిక